

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS-SATURDAY – LIEPOS-JULY 31, 2021 • Vol. CXII NR. 60

Kaina 2.00 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-30-2021

Padedą laisvės siekti kitiems

Liepos 27 d. Lietuvos nuolatinė misija Jungtinėse Tautose (JT) drauge su Europos Sąjungos (ES) atstovybe New Yorke surengė ES nuolatinųjų atstovų JT susitikimą su demokratinės Baltarusijos lydere Sviatlana Cichanouskaja.

New Yorke S. Cichanouskaja taip pat dalyvavo Lietuvos iniciatyva organizuotame JT Žurnalistų apsaugos draugų grupės, kurios ko-pirmininkės yra Lietuva, Graikija ir Prancūzija, susitikime.

Kitą dieną, liepos 28-ąją, Lietuvoje politinį prieglobstį radusią Baltarusijos opozicijos lyderę Baltuosiuose rūmuose priėmė JAV prezidentas Joe Biden. Tą dieną Lietuva ir JAV minėjo savo diplomatinių santykių 99-ąją sukaktį – 1922 m. liepos 28 d. JAV pripažino Lietuvą *de jure*.

Apie S. Cichanouskajos vizitus – 5 ir 9 psl.

laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

Pasaulis – toks, kokį pats pasidarai

Kino menininkas, rašytojas ir pedagogas **Vytautas V. Landsbergis** gerai žinomas šiapus Atlanto, ypač New Yorke bei Čikagos lietuviams. Bet pokalbyje su žurnalistu **Ramūnu Čičeliu** atsiskleidžia ir nemažai naujų, užslėptų ar netikėtų kūrėjo asmenybės ir gyvenimo pusių. – 10 psl.

Istoriniai JAV išėivijos laikraščiai – į internetą

Nuo XIX a. leidžiama JAV lietuvių spauda – mūsų tautos emigracijos istorijos liudininkė. Tačiau ją naikina bėgantį laikas – seni laikraščių ir žurnalų puslapiai vartomi trupa tarp pirštų. Todėl pačiu laiku imtasi skaitmeninti svarbiausius išėivijos periodikos leidinius ir perkelti juos į internetinę erdvę.

Pasakojimas apie šį skaitmeninimo projektą – 4 psl.

GANYTOJO ŽODIS

Apie duoną ir jos valgymą

KUN. JAUNIUS KELPŠAS

Sužinoję, kad čia nėra nei Jėzaus, nei jo mokinių, žmonės lipo į valtį ir plaukė į Kafarnaumą, ieškodami Jėzaus. Suradę jį kitapus ežero, jie klausinėjo: „Rabi, kada suspėjai čionai atvykti?“ O Jėzus prabilo į juos: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jūs ieškote manęs ne todėl, kad esate matę ženklų, bet kad prisivalgėte duonos lig soties. Plušėkite ne dėl žūvančio maisto, bet dėl išliekančio amžinajam gyvenimui! (Jn 6, 24–27)“

Kiekvieno sekmadienio liturgijos centras yra išganymo slėpinio, išreikšto sakramentais, šventimas. Tačiau išganymo slėpinys tėra pirminio Dievo darbo – pasaulio sukūrimo – atnaujinimas. Tai dera šį sekmadienį paminėti pradžios maldoje, kurioje išsakome Dievui, jog „didžiuojamės, būdami jo tvariniai ir valdiniai“.

Žmogus buvo sukurtas baigiantis

lėtam gyvybės vystymuisi – daugialypiam Kūrėjo veikimo pasireiškimui: „Dieve, tu vienas – meilė, gyvybės šaltinis; tu visa sukūrei, visiems teiki došnią palaimą“. Iš tiesų Dievas visa sukūrė taip, kad „visuose jo darbuose išmintis spindi ir meilė“. Po to jis „sukūrė žmogų pagal savo paveikslą“, kad jo balsu visa kūrinių šlovintų savo Viešpatį.

Žmogus nesugebėjo atsilipti į savo pašaukimą, jis palūžo bei pasidavė pikto jėgoms, ir reikėjo, kad Dievas atnaujintų savo darbą per Jėzų Kristų, kurį jis padarė naujosios kūrinių pirmgimiu. Per Kristų mums buvo sugražintas mūsų garbingumas ir per Eucharistijos auką sudarydami su juo vieną kūną atrandame savo pirminį pašaukimą, o Viešpats mus paverčia „amžina auka jo garbei“.

Praėjusį sekmadienį mes girdėjome, kaip Jėzus penkiais kepalėliais duonos ir dviem žuvimis pamaitino daugiatūkstantinę minią. Žmonės buvo tiesiog sužavėti ir nutarė Jėzų paskelbti karaliumi. Tačiau Jėzus žinojo,

kad jo misija šiame pasaulyje visiškai kita, todėl pasitraukia nuo minios į kalną melstis. Vėliau vidurnaktį jis ateina pas mokinius į valtį ežero vandens paviršiumi ir jie atplaukia į Kafarnaumą, čia ir prasideda šiandienos evangelija. Pokalbyje su Jėzumi žmonės prisimena įvyki, atsitikusi prieš 1300 metų – kaip Dievas maitino Izraelitus duona iš dangaus (mana) kelionėje per dykumą iš Egipto vergovės į Pažado Žemę. Visi žinojo raštus, kurie mokė, kad Mesijas bus tas, kuris maitins savo žmones duona iš dangaus.

Evangelijos skaitinyje Jėzus sako: „Plušėkite ne dėl žūvančio maisto, bet dėl išliekančio amžinajam gyvenimui“. Apmąstydami šią frazę turime atsižvelgti į semitų kultūrai būdingą kalbėseną. Pirmoji neigiamoji sugretinimo dalis turi pabrėžti kitos dalies teigimą. Kitais žodžiais tariant, Jėzus nesmerkia rankų darbo, kuriuo garantuojamas pragyvenimas, tačiau jis negali būti prilygintas aukštesniam gyvenimo tikslui. Pradžioje Jėzus kalba apie gyvybės duoną arba maną. Sekmadieniais toliau skaitydami šį Jono evangelijos skyrių suprasime, kad Jėzus turi omenyje savo paties kūną ir kraują. Tačiau čia jis tik pradeda mokymą ir akcentuoja tikėjimą, būtinybę

bę priimti jo žodžius. Duona arba mana čia tapatinama su apreiksimu, kurį Jėzus atneša iš Tėvo.

Pirmajame skaitinyje iš Išėjimo knygos pasakojama, kaip Dievas aprūpino dykumoje klajojančius izraelitus mana. Šiame pasakojime turimas omenyje ne tiek Dievo išminties žodžių apreiksimas, kiek veikiau fizinio alkio pasotinimas. Izraelitams pirmiausia reikėjo fiziškai palaikyti gyvybę, kad jie galėtų vėliau suvokti gilesnę maisto prasmę.

Bažnyčia, liturginiuose skaitiniuose sugretindama Išėjimo knygos pasakojimą su Evangelijos ištrauka, pateikia jo skaitymo raktą.

Nukelta į 7 psl.

Ši data nėra įtraukta į svarbių ir minėtinų datų sąrašą valstybės mastu, nekliamos vėliavos, perištos juodu kaspiniu, nukentėjusios šeimos pastebi, kad ir mokyklų vadovėliuose Medininkų žudynės nėra išskirtinai paminėtos, nors tiek sausio 13-ąją, tiek ir liepos 31-ąją žuvo Lietuvos piliečiai, nepabijoję savo kūnais ginti Lietuvos laisvę nuo okupantų. Be uniformų, be ginklų, be reikiamos įrangos ar apsaugos. Apie tragediją, išvydę kraujais paplūdusius žmones, pranešė vietiniai gyventojai, kurie tuomet dar gyveno be jokių sienų, nes jos aiškiai nubrėžtos ne buvo. Viename kelio pusėje laukuose karves ganė lietuviai, kitoje – baltarusiai.

Pasienio postas buvo tarsi simbolis, ženklas, kad Lietuva yra atskira valstybė, o kiekvienos valstybės sienos turi būti saugomos.

Sovietų okupaciniam režimui tokius simbolius sunaikinti buvo ypač svarbu, nes imperija pradėjo griūti, įtampa augo, po trijų savaičių Rusijoje įvyko pučas. Buvo svarbu kontroliuoti padėtį, jėga parodant nepripažinimą laisvos valstybės ir siekiant įbauginti jos piliečius. Panašūs desperatiški išpuoliai vyko ir Latvijos pasienyje, taip pat ir pačioje Rygoje, tačiau Medininkai pasižymėjo ypatingu omonininkų žiaurumu. Įvykis turėjo atgarsį ir tarptautinėje bendruomenėje, po jo vis daugiau valstybių pradėjo Lietuvos pripažinimo procesą. Tai buvo jau antras kartas, kai OMON'o pasiūsti žudikai puolė nekaltus žmones (sakoma, kad ir prie karo priprantama, kad ir kaip žiauriai tai skamba), be to – vasaros metas, po šturpios žiemos žmonės no-

1991 m. liepos 31-oji JŪRATĖ KUODYTĖ

rėjo įkvėpti laisvės oro, pasidžiaugti pergale ir tikėti, kad jau dabar visos bėdos praieityje.

Ir iš tiesų, užtenka liūdėti, neberekia tų juodų kaspinių, tik atmintis yra svarbi, juolab kad šiandien, po 30 metų grėsmė iš Baltarusijos pusės ne kiek ne mažesnė, tik jau kitais pavidalais: nesaugios Astravo atominės elektrinės ir Lukašenkos režimo organizuojamomis migrantų „turistinėmis“ kelionėmis maršrutu Irakas – Baltarusija. O paskui palydėtuves į Lietuvą, padedant uolių „verslininkų“ iš abiejų pusių, deja, ir iš pačios Lietuvos.

Atmintis svarbi ir vieninteliam gyvam išlikusiam žudynių liudininkui Tomui Šernui, ji svarbi ir žuvusių muitininkų šeimų nariams, svarbu šią datą prisiminti ir valstybės atsakingoms institucijoms, kurių pareiga pasirūpinti nukentėjusiais kovotojais, ir ne tik šventinių datų metu, prisegant medalius, kaip neretai nutinka. Apčiuopiama pagalba gyviems istorijos liudininkams kartais Lietuvoje būna gerokai kuklesnė už paminklų statymą iške-liavusiems.

O posovietinės istorijos kontekste 1991 m. liepos 31 diena istorikų teigimu buvo ypač svarbi, atskleidžiant tuometinės Sovietų Sąjungos vadovo Mi-

chailo Gorbačiovo dviveidystę ir deklaracijų apie naujo tipo socializmą su žmogišku veidu menkavertiškumą. Beje, tik vienas iš OMON'o žudikų sulaukė realios bausmės – iki gyvos galvos nuteistas ir bausmę atlieka Vilniaus įkalinimo įstaigoje. Kiti, nuteisti už akių, kaip ir Sausio 13-osios nusikaltėliai, gyvena Rusijoje, kuri jų neišduoda ir atvirai pripažįsta neturėsianti tokių ketinimų ateityje.

Kartą paklausiau Tomo Šerno, kaip gyventi, žinant, kad tame pačiame mieste yra žmogus, kaltas dėl jo gyvenimo griūties, kaip jam, būnant evangelikų reformatų kunigu, sekasi vykdyti bene patį sunkiausią Kristaus įpareigojimą – atleisti ir mylėti savo priešus. „Tikėjimas ir gyvenimas yra nuolatinė kova su savimi, su kitais, ir derybos su Dievu taip pat: kodėl aš, kodėl man tokia dalia, už ką ir t. t. Dėl priešų meilės – o juk sunku mylėti ir savo artimą, ypač kai jis arti, šalia tavęs, reikia nuolatinio rūpesčio, dėmesio, mokėjimo parodyti meilę. Ne tik imti, bet ir duoti. Su žudiku šiuo atveju paprasčiau. Galiausiai yra paskutinio teismo diena, kai ne mes nuspręsimė, kas ir kiek kaltas ir kokios bausmės, o gal malonės sulauksime“.

Grįžtant prie datų ir minėjimų, Tomas Šernas primena, jog svarbu nepamiršti, kad tuomet daugelisėjo ginti Lietuvos valstybės dėl medalių, įvertinimo ar privilegijų – tiesiog kitaip negalėjo, nes Lietuva yra mūsų namai, mūsų vaikas, kurio negali atsisakyti, kai jis ne toks, kokio tikėjaisi arba ne toks, apie kokį svajojai, bet visada tavo, visada mylimas ir kuriuo nepaliaujant reikia rūpintis, nelaukiant padėkos už tai. Vakar, šiandien ir visados.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –

skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

El. svetainė –

Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Autorių nuomonė nebūtinai sutampa
su leidėjų ir redakcijos nuomone.

Konsulatas Los Angeles dirbs atsinaujinęs

Lietuvos diplomatinės tarnybos JAV pražydo moterimis. Neseniai pasveikinome ambasadorės Washingtono pareigas pradėjusią eiti Audrą Plepytę. Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Los Angeles sulaukė naujosios vadovės Laimos Jurevičienės. Čikagoje kadenciją baigusį generalinį konsulą Mantvydą Bekešį rudenio pat pakeis moteris.

Birželio mėnesį į Los Angeles atvykusi Laima Jurevičienė – diplomatė su didele patirtimi. Iš profesijos chemikė, Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, savo karjeros kelią L. Jurevičienė pasuka tarptautinių santykių kryptimi. Diplomatė ėjo įvairias pareigas Užsienio reikalų ministerijoje, Lietuvos ambasadoje Danijoje, Austrijoje. 2015 m. ji buvo paskirta LR nepaprastą ir įgaliojimą ambasadorę prie Europos Tarybos. Pirmajai pažinčiai su naująja generaline konsule Los Angeles **Laima Jurevičienė** – „Draugo“ interviu.

Gerbiama konsule, prisiminkime jūsų diplomatinio kelio pradžią. Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę, jūs pakeitėte karjeros kryptį. Kas paskatino tai padaryti?

Stiprus noras dirbti Lietuvos diplomatinėje tarnyboje mane paskatino dar kartą sugrįžti studijuoti į Vilniaus universitetą. Šį kartą – tarptautinių ekonominių santykių. Labai džiaugiausi pradėjusi dirbti Užsienio reikalų ministerijoje ir nė karto nepasigailėjau dėl šio sprendimo.

Ar pradėjus dirbti šioje srityje keitėsi jūsų supratimas, kas yra ir koks turėtų būti diplomatas? Kokia dabartinė profesijos koncepcija?

Nepasakyčiau, kad labai keitėsi, tiesiog įgytos žinios bei patirtis koregavo, praplėtė supratimą apie diplomato profesiją.

Diplomatinės tarnybos įstatyme sakoma, kad „Diplomatas yra diplomatinį rangą turintis Lietuvos Respublikos pilietis, dirbantis pagal diplomato tarnybos sutartį ar terminuotą diplomato tarnybos sutartį. Diplomatu gali tapti tik nepriekaištingo elgesio, mokantis valstybinę kalbą ir tinkamos sveikatos Lietuvos Respublikos pilietis, turintis aukštąjį išsilavinimą ir mokantis ne mažiau kaip dvi užsienio kalbas bei atitinkantis užsienio reikalų ministro patvirtintoje tarnybinėje instrukcijoje nustatytus kvalifikacinius reikalavimus“.

Turite daug vadovavimo ir diplomatinio darbo patirties. Kas, manote, labiausiai pasitarnaus dirbant JAV Vakarų pakrantėje?

Šis darbas reikalauja įvairiapusės patirties ir žinių, todėl negalėčiau kažko išskirti. Kiekviena mano patirtis čia reikalinga. Juk Generalinis konsulas vykdo ne tik konsulines funkcijas, bet ir skatina konstruktyvius, skaidrius ir abipusiai naudingus Lietuvos Respublikos ir JAV santykius, plėtoja politinį, ekonominį, kultūrinį ir mokslinį bendradarbiavimą.

Ar teko anksčiau lankytis Kalifornijoje ar kitose valstijose prie Ramiojo vandenyno? Galbūt kitais būdais susitikti, bendrauti, bendradarbiauti su ten gyvenančiais lietuviais?

Anksčiau šioje Jungtinių Amerikos Valstijų dalyje lankytis neteko, tačiau esu daug girdėjusi apie veiklią lietuvių bendruomenę, iškilus šiam krašte gyvenusius ir gyvenančius asmenis. Šv. Kazimiero bažnyčia, Mažoji Lietuva – čia juk yra Lietuvos istorija! Labai norėjau čia atvykti, nes manau, kad kartu dar daug galime nuveikti vardan mums brangios tėvynės, vardan Lietuvos ir JAV santykių plėtos. Bendradarbiavimas su diaspora – yra ir bus labai svarbi mano darbo dalis.

Būtų įdomu išgirsti, kaip sekėsi įsikurti? Kokie pirmieji išpūdžiai ir susitikimai?

Aš dar tik daugiau kaip mėnuo čia, tačiau pirmi išpūdžiai labai geri. Džiaugiuosi, kad Los Angeles Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Raimundas Šilkaitis, nepraėjus nei savaitei nuo mano atvykimo suorganizavo susitikimą su čia veikiančių lietuvių organizacijų atstovais, vykusį Šv. Kazimiero parapijoje. Šis susitikimas dar kartą patvirtino, kad turime išties labai veiklią, kūrybingą bendruomenę. Kartu jau paminėjome Gedulo ir Vilties dieną, prie

Generalinė konsulė Los Angeles Laima Jurevičienė

vandenyno šventėme Jonines ir Rasas, kartu giedojome tautišką giesmę Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną.

Taip pat jau susitikau su kitų šalių kolegomis, nors COVID-19 pandemijos sukelti apribojimai iki šiol riboja susitikimų ir renginių galimybes bei planus.

Kokie jūsų prioritetai šiame darbe, kokioms sritims planuojate skirti daugiausiai dėmesio? Ar gal – paklausiu kitaip – kur matote didžiausią potencialą bendradarbiaujant Lietuvai ir JAV Vakarų pakrantei?

Potencialą aš matau visose srityse. Tačiau turint ribotus resursus ir galimybes svarbu išsigrąžinti prioritetus ir dirbti siekiant jų įgyvendinimo.

Pastaruoju metu Los Angeles bendruomenė ir LR konsulas LA stebina savo kūrybingumu. Ar tą menišką dvasią (kuri tuo pačiu skleidžia žinią apie Lietuvą, kuria išradingos ir inovatyvios visuomenės įvaizdį) sieksite palaikyti ir toliau?

Neabejotinai taip! Kartelė užkelta aukštai, tačiau kartu su lietuvių bendruomene darysime viską, kad išlaikytume kūrybišką požiūrį visose veiklose. Kviečiu visus aktyviai dalyvauti, siūlyti idėjas ir kartu jas įgyvendinti.

Politinis dialogas tarp Europos ir Amerikos pastaruo-

ju metu stringa. Kaip matote JAV ir ES santykių ateitį, ką abi pusės turėtų padaryti?

Europos Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstijos dabar išgyvena pozityvų laikotarpį. Šių metų birželio 15 dieną vykusiame ES ir JAV viršūnių susitikime buvo priimtas pareiškimas dėl bendradarbiavimo kojos su COVID-19 pandemija, prekybos, technologijų, saugumo, demokratijos, klimato kaitos ir kitose srityse. Sukurta gana daug bendrų darbo grupių. Taip, dar yra iki galo neišspręstų klausimų, tačiau svarbu, kad yra abipusis noras šiuos klausimus išspręsti.

Ar kartu su nauja vadove keičiasi konsulato darbuotojų sudėtis? Kokie artimiausi planai ar išvykos?

Tiesa, Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Los Angeles sudėtis keičiasi, tačiau tai nėra susiję su mano atvykimu. Konsulate dirba šešių žmonių komanda. Šią vasarą keičiasi, įskaitant ir mane, keturi žmonės. Rugsėjo mėnesį darbus pradėsime atsinaujinusia sudėtimi. Planų ir idėjų turime daug, tačiau juos pirmiausia turime aptarti ir bendrai sutarti dėl konkrečios veiklos.

Sėkmės jums!

Kalbėjosi Ramunė Lapas

Iš k.: Aistė Vitkauskė, Laima Jurevičienė, Agnė Gurevičienė, Jurgita Maciulevičiūtė-Varren ir Kastytis Latoža.

LR generalinio konsulato Los Angeles nuotraukos

TELKINIAI

Istoriniai JAV išeivijos laikraščiai – į internetą

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Lituanistikos tyrimų centre (LTC), kituose JAV lietuvių archyvuose, įvairiose Lietuvos bei JAV bibliotekose yra sukaupta senųjų išeivijos laikraščių bei žurnalų. Tačiau norintiems juos pasiekti, visada tekdavo susidurti su iššūkiais – keliauti į reikiamą biblioteką ar centrą, gauti specialų leidimą šiuos istorinius spaudinius skaityti ir t.t. O gavus leidimą ir atvertus tokį jau 100 ar daugiau metų amžiaus sulaukusį leidinį, rankose pabyra sudūlėjusio popieriaus gabalėliai. Skaudu suprasti, kad senieji leidiniai su juose sukaupta informacija apie laikmetį ir jame gyvenusius žmones palaipsniui nyksta.

Prieš kurį laiką LTC ėmėsi didžiulio istorinio projekto ir pradėjo tuos laiko ardomus leidinius skaitmeninti – perkelti juos į internetinę erdvę. Šio projekto administratorė – LTC direktorė Kristina Lapienytė, projekto vadovas – „Draugo“ tarybos narys, žurnalo „Lithuanian Heritage“ redaktorius dr. Jonas Daugirdas.

Nuo „Draugo“ – į kitų išeivijos laikraščių išsaugojimą

Puiki išeivijos leidinių skaitmeninimo darbų pradžia buvo padaryta tuomet, kai buvo suskaitmenintas ilgiausias, dabar jau 112 metų be pertraukos leidžiamas „Draugo“ archyvas. Ši milžiniška darba tuomet atliko Jonas Daugirdas. Už tai jį neseniai LR prezidentas Gintanas Nausėda apdovanojo ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi.

Suakapęs nemažai patirties ir įgūdžių, užmezgęs ryšius su reikiamais specialistais, jis ėmėsi tęsti savo pradėtus išeivijos periodinės spaudos skaitmeninimo darbus. Jų dėka bus išsaugotas ne tik „Draugas“, bet ir kitų lietuvių išeivių JAV ir Kanadoje leisti svarbiausi laikraščiai ir žurnalai. Šiuo metu skaitmeninami arba iš dalies jau yra suskaitmeninti laikraščiai „Ateitis“, „Darbininkas“, „Dirva“, „Keleivis“, „Lietuva“, „Lietuvių dienos“ (anksčiau buvęs „Kalifornijos lietuvis“), „Naujienos“, „Nepriklausoma Lietuva“, „Saulė“, „Tėviškės žiburiai“, „Tėvynė“, vaikų žurnalas „Eglutė“, Kanadoje leistas „Moteris“ ir kt. Juos galima rasti internetiniu adresu www.spauda.org.

Jeigu visi darbai judės taip, kaip sumanyta – projekto erdvė bus plečiama: reikėtų į vieną vietą internetiniame archyve surinkti bei saugoti Pietų Amerikoje, net Australijoje lietuvių leistą periodinę spaudą. O kur dar DP stovyklose leisti laikraščiai? Visi šie leidiniai – mūsų tautos istorijos liudininkai.

K. Lapienytė: labai svarbu, kad mūsų projektu patikėto įvairūs fondai, kurie šiam svarbiam istorinių laikraščių skaitmeninimo darbui skiria finansinę paramą.

Apie pasaulio naujienas ir įvykius iš Lietuvos atvykusiems tautiečiams būdavo rašoma JAV leidžiamuose lietuviškuose laikraščiuose.

Lituanistikos tyrimų centre – gausybė istorinių laikraščių, tarp kurių yra net iš XIX a. išlikusių egzempliorių. Nuotr. iš LTC ir K. Lapienytės archyvo

Pagalba – iš Lietuvos ir Amerikos

J. Daugirdas pasakojo, kad daug laiko šiame skaitmeninimo darbe užima laikraščių arba jų mikrofilmų paieškos. Daug leidinių yra sukaupta LTC. Nemažai jų buvo galima surasti Lietuvoje – Nacionalinėje Martyno Mažvydo, Klaipėdos universiteto Dr. K. Pemkaus, Kauno Technologijos Universiteto (KTU) centrinėje bibliotekose, Lietuvių literatūros ir tautosakos institute. Šios įstaigos sudarė sąlygas nemokamai perfotografuoti turimus leidinius arba pasidaryti jų mikrofilmų kopijas. Taip pat neatsisakė pagelbėti ir Amerikos lietuvių kultūros archyvas (ALKA), Illinojaus Center for Research Libraries, Bostono ir Clevelando viešosios bibliotekos, Wisconsin Historical Society ir kt. įstaigos, kuriose yra saugoma lietuviškos spaudos.

Tačiau įvairių metų leidinių egzemplioriai yra „išbarstyti“ įvairiose JAV ir Lietuvos bibliotekose, tad surasti juos visus, kad būtų galima sudaryti kuo tikslesnį chronologinį archyvą, reikia nemažai pastangų.

Tie, kurie jau yra vartę ir skaitę šio projekto metu suskaitmenintus leidinius, tikriausiai atkreipė dėmesį į tai, kad kai kurių kokybė labai skiriasi – ji priklauso nuo to, ar leidinys yra nukopijuotas iš mikrofilmo, ar perfotografuotas iš originalaus „gyvo“ laikraščio. Pastarosios, perfotografuotos kopijos būna daug geresnės kokybės.

Todėl Lietuvoje šiuo metu yra pasamdytas pro-

fesionalus fotografas Pim Brinkman, kuris su profesionalia aparatūra labai greitai ir kokybiškai perfotografuoja bibliotekose esančius išeivijos leidinius. Beje, fotografas yra Lietuvoje gyvenantis Nyderlandų atstovas. Tarptautinėje Amerikos lietuvių laikraščių skaitmeninimo komandoje – ir JAV, New Buffalo, NY gyventojas, informacinių technologijų specialistas Tom Tryniski, kuris atliko „Draugo“ archyvo skaitmeninimo darbus. Šis žmogus turi nusipirkęs mikrofilmų skenavimo mašinas. Jis perdirbo savo namų kieme esančią pavėsinę ir joje įkūrė kompiuterių centrą. Ten dirbdamas, labai greitai, sklandžiai, ir, palyginus, pigiai, dirba. Dalis laikraščių ir žurnalų skaitmeninimo darbų atliekama Indijoje, kur galima surasti puikių ir pigiau dirbančių IT specialistų.

Eilėje – Pietų Amerikos ir net Australijos laikraščiai

Į klausimą, kas yra sunkiausia ir sudėtingiausia šiame projekte, jį administruojanti Kristina Lapienytė sakė, jog tenka nemažai laiko ir jėgų tenka sugaišti, tvarkant juridinius klausimus. Lietuvoje yra labai griežti reikalavimai – biblioteka arba archyvas, remdamiesi šalies įstatymais, tik tuo atveju suteikia galimybę pasidaryti leidinio kopijas, jeigu yra pateikiamas to leidinio savininkų ar jų palikuonių leidimas bei su jais pasirašyta sutartis. „Kreipėmės ir į dabartinį „Dirvos“ leidėją Algirdą V. Matulionį, „Naujienų redaktoriaus M. Gudelio gimines ir kitus. Amerikiečiai geranoriškai sutinka duoti leidimus, tačiau kartais įtariai žiūri į įvairias sutartis, jų baiminasi“, – sakė K. Lapienytė.

Kuris iš suskaitmenintų ar tebeskaitmeninamų leidinių jai pačiai yra įdomiausias? Ar internetiniu senųjų laikraščių archyvu domisi žmonės? Ar užsuka į svetainę jų paskaityti? „Man pačiai labai įdomu skaityti senuosius leidinius, kiekvienas iš jų yra savaip įdomus. Aišku, „Saulė“ išsiskiria iš kitų laikraščių savo kalba ir pramoginėmis temomis. Labai įdomu skaityti intelektualios krypties leidinį „Lietuvių dienos“, kuris pradžioje turėjo kitą pavadinimą – buvo „Kalifornijos lietuvis“. Jame – žinios iš kito Amerikos pakraščio. Visi šie leidiniai yra labai įdomūs, ir matyti, kad žmonės juos suranda ir skaito. Tą galima suprasti ne tik peržvelgus svetainės lankomumą. Socialiniuose tinkluose kai kurių diskusijų (pav. genealogijos temomis) dalyviai pateikia svetainę www.spauda.org nuorodą“, – sakė K. Lapienytė.

Juk labai svarbu, kad šių laikraščių archyve veikia paieškos ir atpažinimo funkcija. Gali įvesti paieškos žodį ar frazę ir surasti norimą temą ar straipsnį. Paieškos nuorodos: www.draugas.org/elastic-search/www.draugas.org/news/elastic-search ir www.spauda.org/elastic-search/.

JAV ir Kanados išeivijos leistų laikraščių skaitmeninimo projektui dar nematyti pabaigos. J. Daugirdas pokalbio metu sakė, kad dar yra Pietų Amerikoje leisti laikraščiai: Brazilijoje buvo spausdinamas „Mūsų Lietuva“, Argentinoje – „Argentinos Lietuvių balsas“, kuriuos taip pat reikėtų suskaitmeninti. Lietuviškos spaudos leidėjų būta ir Australijoje. Taigi, darbai dar tik įpusėjo.

Jo administratorė K. Lapienytė pabrėžė, jog svarbiausias bendras vardiklis, lemiantis projekto sėkmę – finansai. „Labai svarbu, kad mūsų darbu patikėjo ne viena paramos organizacija – Lietuvių Fondas, Clevelando plėtros fondas, Katalikų mokslo akademija, Ateities fondas, Canados Lietuvių Fondas, Montrelio Lietuvių Bendruomenė ir kiti“, – sakė LTC direktorė. Jos nuomone, šis skaitmeninimo projektas – labai svarbus darbas, padedantis geriau išsaugoti įamžinant išeivijos lietuvių istoriją.

Lietuva nepalieka Baltarusijos vienos

Į susitikimą su ES valstybių atstovais JT S. Cichanouskaja (v.) lydėjo Lietuvos nuolatinis atstovas šioje organizacijoje R. Paulauskas. URM nuotr.

Lietuva drauge su bendramintėmis šalimis siekia išlaikyti Jungtinių Tautų (JT) dėmesį žmogaus teisių situacijai Baltarusijoje. Lietuvos nuolatinės misijos JT drauge su Europos Sąjungos (ES) atstovybe New Yorke surengtame ES nuolatinio atstovų JT susitikime su Svatlana Cichanouskaja aptarta žmogaus teisių padėtis Baltarusijoje bei ES atsakas į Baltarusijos režimo išpuolius, įskaitant priverstinį „Ryanair“ civilinio lėktuvo nutūpymą Minske bei tarpininkavimą nelegalios migracijos srautams per išorinę ES sieną į Lietuvą.

„Lietuva nuosekliai remia Baltarusijos žmonių kovą už laisvę. Svarbu ir toliau kelti šį klausimą tarptautiniuose formatuose, nes masiniai žmogaus teisių pažeidimai neretai veda į ilgalaikius konfliktus“, – sakė Lietuvos nuolatinis atstovas JT Rytis Paulauskas.

JT Žurnalistų apsaugos draugų grupės susitikime su Baltarusijos opozicijos lydere aptarta toliau blogėjanti žiniasklaidos laisvės ir žurnalistų saugumo situacija Baltarusijoje, režimo represijos prieš žmogaus teisių gynėjus, keršto atvejai pilietinės visuomenės atstovams už jų bendradarbiavimą su JT specialiaisiais pranešėjais.

Grupės pirmininkai ir nariai patvirtino griežtai smerkiantys žurnalistų ir žiniasklaidos darbuotojų, o taip pat opozicijos narių, žmogaus teisių gynėjų ir kitų Baltarusijos pilietinės visuomenės atstovų persekiojimą, prievartą prieš juos, savavališkus ir neteisėtus sulaikymus, kankinimus, žiaurų, nežmonišką ir žeminantį elgesį prieš juos.

JT Žurnalistų apsaugos draugų grupė, sudaryta iš 21 visos JT regionines grupes atstovaujančios valstybės, Baltarusijos situacijai skiria labai daug dėmesio. Grupės ko-pirmininkės – Lietuva, Graikija ir Prancūzija – per pastaruosius devynis mėnesius išplatino du bendrus pareiškimus: dėl Ramano Pratasevičiaus ir Sofijos Sapegos sulaikymo bei dėl žurnalistų saugumo ir spaudos laisvės situacijos Baltarusijoje, prie kurio prisijungė daugiau nei 50 JT šalių narių ir ES.

Š. m. gegužę JT Generaliniam Sekretoriui perduotas Lietuvos užsienio reikalų ministro Gabrieliaus Landsbergio laiškas dėl priverstinio „Ryanair“ lėktuvo nutūpymo Minske ir žurnalistų R. Pratasevičiaus bei S. Sapegos sulaikymo.

URM inf.

Linkuvos gimnazistėms – LF A. Kurkulio šeimos fondo stipendijos

Iš k.: Linkuvos gimnazijos direktorius Vaclovas Stapušaitis, stipendininkės Vakare Aušraitė ir Skirmantė Juškaitė. Vidmanto Pėželio nuotr.

Brandos atestatų įteikimo šventėje, kuri 2021 m. liepos 24 d. vyko Linkuvos gimnazijoje, šios gimnazijos abiturientėms **Vakarei Aušraitei** ir **Skirmantei Juškaitei** įteiktos Lietuvos Fondo (LF) Albino Kurkulio šeimos fondo vardinės stipendijos.

LF dėkoja Albino Kurkulio šeimos fondui už dosnumą, sveikina stipendininkes ir linki joms laimingo skrydžio.

LF inf.

Draugo fondo tarybos posėdyje – aktualūs klausimai

Birželio 30 dieną į posėdį susirinkę Draugo fondo (DF) tarybos nariai – Marija Remienė, Ramunė Račkauskienė, Aušrelė Sakalaitė, Vytautas Stanevičius, Algis Norvilas, Marytė Utz, Leopoldas von Braun ir Silvija Radvilienė aptarė su „Draugo“ leidinių reikalais susijusius klausimus.

Susirinkime fondo pirmininkė R. Račkauskienė tradiciškai perskaitė praėjusio posėdžio, įvykusio šių metų sausio 14 d., protokolą. V. Stanevičius, „Draugo“ leidėjų tarybos pirmininkas, perskaitė pranešimą, kuriame aptarė „Draugo“ leidinių grupės prenumeratos ir finansavimo klausimus.

Pasidžiaugta, kad „Draugo“ leidybą finansiškai kasmet paremia Lietuvos Respublikos kultūros ministerija ir Lietuvių Fondas. Taip pat labai smagu, kad Lietuvių klubas Rochesteryje kiekvienam savo nariui užprenumeravo laikraštį „Draugas News“ ir žurnalą „Lithuanian Heritage“.

Marija Remienė, buvusi ilgametė DF pirmininkė, pasidalijo prisiminimais ir pateikė istorinių žinių apie „Draugą“ – pavyzdžiui, kaip ir kodėl išaugo DF, kuris buvo įsteigtas prieš 28-erius metus. Laikraščiu teko išgyventi ir džiaugsmingų, ir sunkių laikotarpių. M. Remienė nemažai su šiais laikotarpiais susijusių įvykių prisimena pati.

DF išdininkas Leopoldas von Braun pristatė fondo 2021 m. pirmojo pusmečio finansinę ataskaitą. Aptarti planuojamo Rudens vajaus klausimai, išklaustytos pasisakiusių keliamos idėjos, numatyta ateinančio fondo tarybos posėdžio data.

Ta proga nuoširdžiai dėkojame ištikimiems DF rėmėjams, kurie atsiliepią į kiekvieno vajaus paramos prašymo laiškus ir kurių pavasario vajaus įnašai mus pasiekė kiek pavėlavę. Jie nusipelnė didelės DF ir „Draugo“ leidybų padėkos už teikiamą paramą, kuri yra labai svarbi laikraščio leidybos išlaikymui.

Sėdi (iš k.): Aušrelė Sakalaitė, Ramunė Račkauskienė ir Marija Remienė. Stovi: Vytautas Stanevičius, Silvija Radvilienė, Algis Norvilas ir Leopoldas von Braun.

DRAUGO FONDUI AUKOJO:

2,000 dol.
Donatas Januta, Oakland, CA, **garbės narys**, iš viso yra paaukojęs 54,300 dol.

75–60 dol.
Rūta Nickson, La Selva Beach, CA, iš viso – 75 dol.
Charles Rimas, Methuen, CA, iš viso – 120 dol.

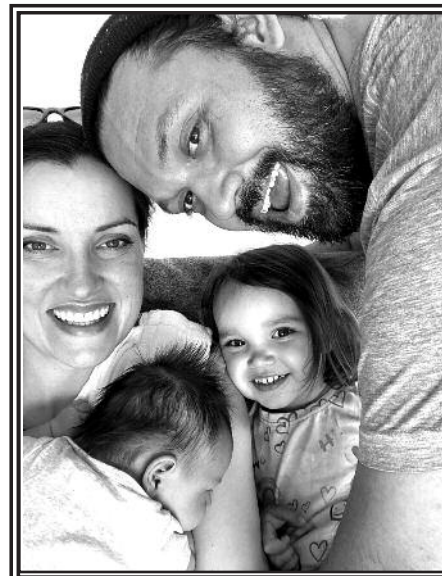
50–40 dol.
Ina Bartulytė Bray, Seattle, WA, iš viso – 200 dol.

Juozas ir Ramunė Mikailos, Troy, MI, iš viso – 150 dol.

Teresė Landsbergienė, Upper Marlboro, MG, **garbės narė**, iš viso – 1,725 dol.

25–10 dol.
Vida Musielak Viscius, Oak Lawn, IL, iš viso – 75 dol.
Louis Bogart, Boynton Beach, FL, iš viso – 10 dol.

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams

Liepos 3 d.
Gaja Sidrytė-Caple ir Dan susilaukė sūnelio Gaius.
Džiaugiasi sesutė Isla ir seneliai, Rima ir Linas Sidriai.
Tai 18-tasis jų anūkas

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Moksleiviai sugrįžo į Dainavą

Dėl pandemijos praleidę vieną vasarą, š. m. liepos 4–10 d. moksleiviai ateitininkai vėl sugrįžo stovyklauti į ALRKF jaunimo stovyklavietę Dainavą. Išsilgusių uodų ir seniai matytų draugų jie buvo entuziastingai sutikti.

Daugelis stovyklautojų pavasarį baigė gimnaziją ir daugiau nebeturės progų moksleiviškai pastovyklauti. Tad ši stovykla jiems liks ypač atmintina. Stovyklautojai labai dėkingi MAS centro valdybos nariams Viktoriui Siliūnienei, Renatai Stankienei ir Audriui Rušėnui (pramintam Kovido kapitonu), išstudijavusiems Michigano valstijos pandemijos taisykles ir sudariusiems sąlygas jaunimui saugiai stovyklauti.

Stovykloje sielovados reikalais rūpinosi kun. Vaidas Lukoševičius SJ, o virtuvėje šeiminkavo Zita ir Anthony Kušeliauskai su padėjėjais Dainiumi Anužiu, Ieva Tarasovaite, Armanda Vasiliauskaite ir Matu Maleiška. Prie Spyglio ežero plaukikus sergėjo Margarita Liunaitė, o naktį stovyklą saugojo Darius Lelis. Šiomet stovykloje darbuos ir nemaža medikų komanda – dr. Tomas Quinn, Kotryna Paalksnytė ir Laura Sirgedaitė. Tad visi buvo aprūpinti kūno ir sielos reikalais.

Kas dieną – kiti užsiėmimai

MARGARITA LIUNAITĖ

Moksleivių ateitininkų sąjungos stovyklos tema buvo „Keleiviai“, susijusi su Lietuvos kultūra ir asmeniniu gyvenimu. Kiekvieną dieną moksleiviai, susiskirstę būreliais, lankė įvairias pamokas, pašnekėsius ir užsiėmimus, tokius kaip kulinarijos, ateitininkų ideologijos, tikėjimo, sporto, meno. O saulei leidžiantis vyko įdomios ir linksmos vakarinės programos.

Pirmoji naktis buvo skirta Susipažinimo vakarui, kurio metu stovyklos nariai susipažino vienas su kitu įmindami mįsles ir žaisdami linksmus žaidimus. Jie sužinojo daug įdomių dalykų ne tik vienas apie kitą, bet ir apie savo vadovus.

Antrąją vakarą puošė nuostabus laužas, skambėjo juokas ir muzika. Kiekviena moksleivių grupė paruošė originalių ir linksmų vaidinimų ir mėgavosi gera nuotaika.

Trečio vakaro tema buvo – „Taškų taškai“, arba Žaidimų vakaras. Stovyklautojai su didžiuliu susidomėjimu žaidė mįslių įminimo, spėlojimų ir atminties lavinimo žaidimus. Daugiausiai taškų surinkusi komanda dalyvavo prizų aukcione.

Ketvirtąją dieną vyko Sporto šventė, kurioje moksleiviai rungtyniavo įvairiose sporto šakose – žaidė tinklinį, futbolą, kvadratą. Po varžybų skambėjo stovyklautojų karaoke. Vakare vyko merginų tapybos užsiėmimai, po kurių laukė smagios maudynės. Tuo tarpu vaikinai visą vakarą sportavo ir pramogavo paplūdimyje.

Vadovas Danielius Goodman palydėjo dainuojančius moksleivius akordeono garsais.

Penktoji diena – Susikaupimas, prasidėjęs šv. Mišiomis po didžiuoju ažuolu. Po Mišių – meditacijos ir susikaupimo laikas. Vakare moksleiviai diskutavo su savo grupių vadovais apie gyvenimo dorybes ir vertingiausias dalykus žmogaus gyvenime.

Paskutinioji diena – Moksleivių ateitininkų sąjungos suvažiavimas. Š. Amerikos ateitininkų tarybos pirmininkas Darius Polikaitis pasveikino stovyklos dalyvius, pasidalijo viltimis ir idėjomis apie ateitininkiją.

Paskutiniojo stovyklos vakaro šokiuose skambėjo linksmos jaunimo dainos ir šokiai. Stovyklautojai nuostabiai leido laiką ir džiaugėsi puikiai praleista savaitė su draugais, Dievu ir Dainavos stovykla.

Linksmi nusiteikę moksleiviai Dainavoje.

Visos nuotraukos iš stovyklos laikraščio „Keleiviai“.

Moksleivių stovyklos mergaičių vadovės (iš k.): Monika Paškauskaitė, Urtė Barauskaitė, Morta Baltrušaitytė ir Laura Kiliūtė.

Moksleivių stovyklos berniukų vadovai (iš k.): Petras Rušėnas, Aliukas Anužis, stovyklos komendantas Rimas Barškėtis ir Gilius Aleksa.

*Prisimėni, kaip mes
linksmi stovyklavom...*

„Draugo“ ateitininkų skyrius ir Š. Amerikos ateitininkų taryba (ŠAAT) renka ateitininkų stovyklų prisiminimus. Parašykite pastraipą ar dvi apie kokį nors ypatingą ateitininkų stovyklinį nuotykį. Jei turite, atsiųskite ir nuotrauką. Jūsų rašinius atrinksime ir spausdinsime šiame puslapyje bei ŠAAT žiniaraštyje. Siųskite draugasateitis@gmail.com

METINIS ŠIAURĖS AMERIKOS ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS

Metinis Šiaurės Amerikos ateitininkų (Lithuanian Catholic Federation Ateitis, Inc.) susirinkimas šaukiamas 2021 m. spalio 24 d., sekmadienį, 1 val. p. p. (Čikagos laiku, CST). Dėl COVID-19 pavojaus suvažiavimas vyks virtualiai. Darbotvarkėje numatyta metinės veiklos ir finansų ataskaitos, tarybos narių ir kontrolės komisijos rinkimai. Suvažiavime turi teisę dalyvauti ir balsuoti Moksleivių, Studentų ir Sendraugių sąjungų nariai. Siūlymai dėl įstatų keitimo pristatomi Tarybai (saat@ateitis.org) ne vėliau kaip š. m. rugsėjo 4 d.

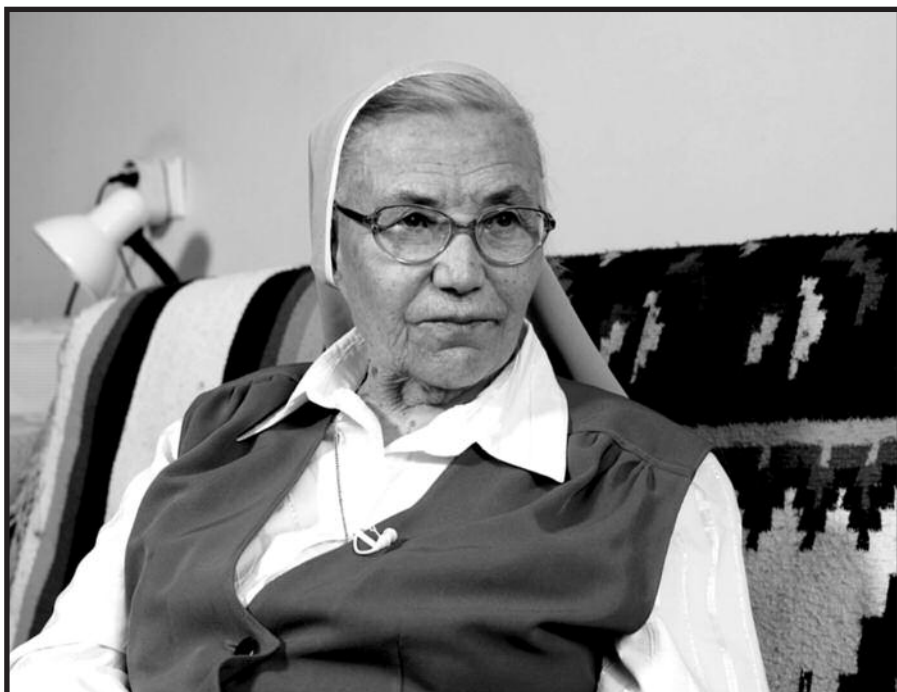
Daugiau informacijos apie prisijungimą ir darbotvarkę bus paskelbta rugsėjo mėnesį.

LKRŠ

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa

Kronikos leidybos užkulisiai

Pasakoja seselė Elena

Eucharistinio Jėzaus kongregacijos ses. Elena.

LKRŠ archyvo nuotr.

Šiomet Lietuvių katalikų religinė šalpa (LKRŠ) mini savo organizacijos 60-metį. Daug metų LKRŠ buvo pagrindinis Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos leidimo rėmėjas. Savo prisiminimais apie bendradarbiavimą su Šalpa leidžiant Kroniką dalijasi seselė Elena (Gerarda Šuliuskaitė).

1975 metais, rugpjūčio ar rugsėjo mėnesį vienuolyno vyresnioji man liepė važiuoti į Simną. Prieš ten vykstant liepė išeiti iš darbo. Tuo metu dirbau redaktore bibliotekos knygų tvarkymo skyriuje. Iš darbo išėjau ir nuvažiavau į Simną. Nežinojau, kokių reikalų ten važiuoju. Ten dirbo kunigas Sigitas Tamkevičius. Kai nuvažiavau, matau – sėdi kunigas Juozas Zdebskis, kažką rašo, Sigitas Tamkevičius irgi rašo. Jis pametė man pluoštelį užrašų ir sako: suredaguok. Aš pradėjau skaityti, o Sigitas Tamkevičius klausia: ar žinai, ko

atvažiavai? Atsakai, kad nežinau. Jis man sako: dirbsi Kronikoje! Su džiausmu sutikau. Vyresnioji liepė, vadinais, tai Dievo valia, o Dievas žino, ką daro. Ir nuo tada Tamkevičius, būdavo, suranka visą medžiagą, paskirsto, parašo įvadą, o paskui reikia iš daugybės raštų, reportažų, padaryti labai ne daug ir trumpų, viską pateikti Kronikoje labai konkrečiai...

...Kai jau darbas būdavo padarytas, vieną pluoštą (aštuonis ar dvylika) egzempliorių paimdavo tėvas Sigitas, o kitą aš veždavau į Vilnių. Tada jis

duoda kopijas saviems, kad perspausdintų. Daugiausiai kopijuodavo seselės, o jis pats darydavo mikrofilmus ir per Maskvą perduodavo į Ameriką...

...Prie Religinės šalpos susikūrė Lietuvių informacinis centras. Jo sekretorė buvo Gintė Damušytė, o kunigas Kazimieras Pugevičius buvo Religinės šalpos direktorius. Gintė versdavo Kroniką į anglų kalbą ir išverstus egzempliorius išsiuntinėdavo visoms ambasadoms, universitetams, arkivyskupijoms ir visokiems aukštiems dvasininkams. Net į Indiją ir Afriką – visur pakliūdavo Lietuvos katalikų bažnyčios kronika...

...Kartu su Kronika siųsdavo ir Aušrą, bet ja domėjosi tik lietuviai, o Kronika domėjosi visi. Kadangi Katalikų bažnyčia kenčia – tai visiems skauda širdį, ar katalikas yra Afrikoje, ar Australijoje. Kronika buvo labai populiari. Ir jeigu ne Religinė šalpa, jeigu ne gerieji jos pagalbininkai – kun. Kazimieras Pugevičius, kun. Kazimieras Kuzminskas, dr. Rožė Šomkaitė, Andrašūnai ir visi kiti, tai mūsų balsas būtų buvęs labai silpnas ir būtų prapuolęs. Daug pogrindžio leidinių buvo, tačiau daugelio likimas panašus – išeina keli numeriai ir susekti nustoja eiti. Jie taip suorganizavo maldos akciją Amerikoje. Dievo pagalba buvo aki vaizdi. Ir tam Dievo pagalbos įrankiui – Religinei šalpai – priklausę žmonės labai mylėjo Lietuvą. Lietuva turi būti ypatingai jiems dėkinga – už realią pagalbą, bet taip pat ir už stiprų dvasinį palaikymą...

...LKRŠ rėmė materialiai, siųsdavo siuntinius, daugiausiai per dr. Rožę Šomkaitę. Bet lietuviai labai labdaringi ir būdavo, kad žmonės už savo pinigus pirkdavo visokius reikalingus daiktus ir siųsdavo į Lietuvą. Rožė siųsdavo kanceliarines prekes, tokias kaip lipnią juostelę, nes, pavyzdžiui, reikia Kronikos filmuką suklijuoti. Būdavo, kad turistai atveždavo dauginimui skirtas priemones, nors tai buvo labai rizikinga.

Į siuntinius įdėdavo koncentruoto sultinio kubelių – juos persiųsdavo į kalėjimą, kalinių šeimoms. Kartą Rožė atsiuntė didelius šiltus kailinius. O tada Antanas Terleckas buvo išstremtas į

Magadaną, ten gi baisiai šalta, ir tuos kailinius persiuntė jam.

O bene didžiausia dovana buvo ne pinigai, bet mūsų arkivyskupo Gintaro mamos atvykimas. Oficialiai ji buvo Marija Gruš, o mes ją vadinom Grušiene. Atvyko kartu su geltonplaukiu jaunuoliu, kuris dabar yra arkivyskupas Gintaras Grušas. Nors tai buvo labai rizikinga, jie nupirko dvi mašinas, skirtas pogrindžiui – arba parduoti jas ir uždirbti pinigų, arba naudoti. Tais laikais gauti mašiną buvo labai sunku. Buvo nuspręsta vieną mašiną skirti arkivyskupui Steponavičiui, o kitą – vyskupui Sladkevičiui. Nuvažiavome pas arkivyskupą Steponavičių, sakom: jums Amerikos lietuviai nupirks mašiną! O jis rimtai atsakė: negalėsiu priimti, nes sakys, kad štai užsienio žvalgyba remia, todėl jis ir varo tą antitarybinę veiklą. Mašinos atsisakė ir vyskupas Sladkevičius. Tada tas mašinas vadinamoje dolerinėje parduotuvėje nupirko seselės Bronės Vazgilevičiūtės ir mūsų sesers Benignos (Irutės Stumbrytės) vardu ir paskui perdavė kunigams Tamkevičiui ir Zdebskiui. Per kratas, per tardymus baisiausiai puldavo abi seseris dėl tų mašinų – saugumas ir nepastebėjo, kada ir kam jas perdavė...

Prisidėkite prie LKRŠ gerų darbų.

Informacija – svetainėje:

www.lcraid.org

Apie duoną ir jos valgymą

Atkelta iš 2 psl.

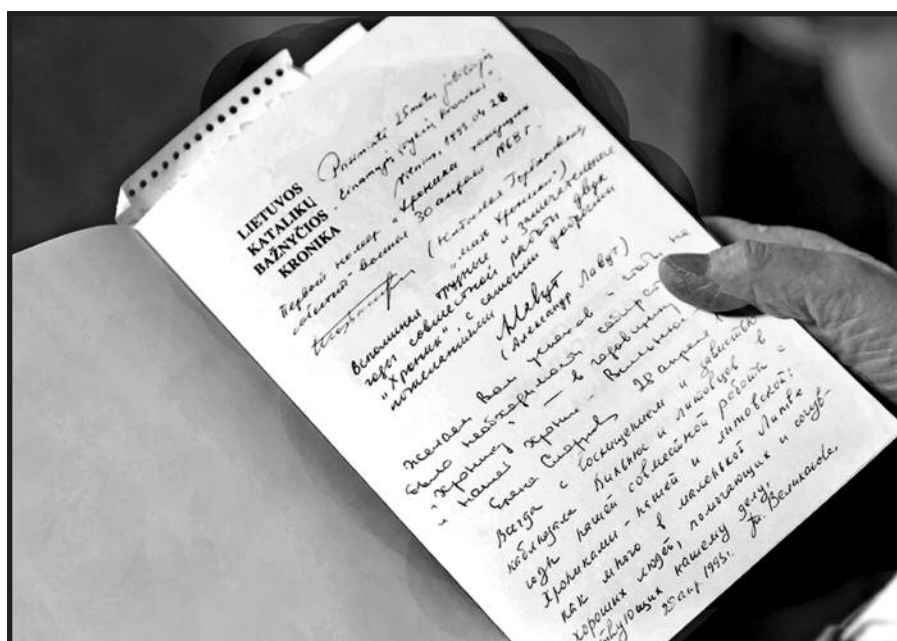
Išminties knygoje, sudarytoje kur kas vėliau negu Išėjimo knyga, dieviškoji mana palyginama su Dievo žodžiu: tavo žodis išlaiko tuos, kurie tavim pasitiki (Išm 16, 26). Taigi Dievas pirmiausia parodo savo rūpestingumą numalšindamas žmonių fizinį alkį, tačiau jis nori, kad jie pažintų gilesnį dvasinį alkį, kad alktų jo Žodžio. Mana, numalšinusi fizinį alkį, tampa „gyvybės duona“, „tikraja duona, nužengusia iš dangaus“.

Žmogaus dvasios niekuomet nepasotins šio pasaulio gėrybės. Žmogus trokšta daugiau, nors ne visuomet aiškiai suvokia, kas yra tasai „daugiau“. Todėl Bažnyčia visuomet siekia ne tik skelbti Dievo žodį, kuris perkeičia mintis ir širdis, bet taip pat ir mokyti apie Dievo žodį, kad jis vestų žmonių širdis į brandą. Nuo ankstyvųjų amžių Bažnyčios tėvų pamokslai, iliustruoti vienuolių rankraščiais, Viduramžių katedrų vitražai ar spausdinti katekizmai – visa tai parūpina tikintiesiems gyvenimo duonos. Krikščioniškasis ugdymas nėra vien tik atsitiktinis užsiėmimas, tai vienas pagrindinių Baž-

nyčios iššūkių.

Jono evangelijos 6 skyriuje duona yra vienijanti tema. Pirmiausia kalbama apie duoną, kuri pasotina; po to apie maną, kurią Mozė davė iš dangaus izraelitams. Toliau pereinama prie Jėzaus – duonos, kurią davė dangiškas Tėvas. Galiausiai skelbiama apie tą duoną, kurią duoda pats Jėzus. Pasielkiant duonos sąvoką Evangelijoje dėstoma apie tikėjimą Jėzumi, apie jo kilmę, apie gyvybę, kurią Jėzus teikia žmogui, taip pat apie naujosios duonos valgymą, per kurį priimamas šis naujasis gyvenimas.

Žydai nenori girdėti apie dieviškąją Jėzaus kilmę. Jie ėmė murmėti ir sakė: Argi jis ne Jėzus, Juozapo sūnus? Argi mes nepažįstame jo tėvo ir motinos? Kaip jis gali sakyti: aš esu nužengęs iš dangaus? (Jn 6, 24). Šio priekaišto Jėzus neatremia aiškindamas apie savo kilmę. Evangelistui Jonui buvo žinoma Mato ir Luko aprašyta Jėzaus gimimo istorija, tačiau jis į klausytojų tikėjimą apeliuoja kitais argumentais. Dieviškiosios kilmės neįmanoma įrodyti biologiškai. Ja galima tik tikėti, o tikėjimas yra dovana. Tikėti Jėzų reiškia taip pat – ateiti pas jį.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA

Nepaprastos padėties klausimas – artimiausioje ateityje

Vilnius (BNS) – Prezidentas Gitanas Nausėda sako, kad nepaprastos padėties klausimas siekiant suvaldyti neteisėtą migraciją gali būti sprendžiamas artimiausioje ateityje.

Anot jo, tokios bendros pozicijos prieita jo iniciatyva surengtame susitikime su premjere ir politinių partijų vadovais.

„Iki to laiko turime įvertinti du dalykus: pirma – teisinis šio sprendimo įvedimo aplinkybės ir kokią įtaką šis sprendimas turėtų ne tik mūsų sienos užkardymo klausimams, bet ir pilietinių klausimų Lietuvoje aspektu“, – sakė G. Nausėda.

Prezidentas pabrėžė, kad būtina turėti „platų konsensuą“ dėl nepaprastosios padėties ir įvertinti, kokių papildomų instrumentų suteiktų nepaprastoji padėtis, palyginti su šiuo metu įvesta ekstremalia situacija.

„Esu įsitikinęs, kad kariuomenę mes įgalinsime ir esame pajėgūs tai padaryti šiandien, net ir ekstremalios situacijos sąlygomis ir, be jokios abejonės, tą darome ir darysime ateityje“, – pridūrė prezidentas.

Į Lietuvą atvyko Irako diplomatai

Vilnius (ELTA) – Užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis susitiko su Irako užsienio reikalų ministerijos Europos departamento direktoriumi, ambasadoriumi Abdul Kareem Toma Mehdi Kaab, kurio vadovaujama delegacija lankosi Lietuvoje.

Liepos 28–31 dienomis Lietuvoje viešinti Irako delegacija, kurią sudaro ir konsuliniai pareigūnai, susitinka su Lietuvos Vyriausybės, Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministerijų atstovais, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Migracijos departamento ir kitų institucijų pareigūnais. Kaip praneša Užsienio reikalų ministerija, trečiadienį Irako atstovai lankėsi Užsieniečių registracijos centre, kur turėjo galimybę pabendrauti su migrantais, išgirsti jų liudijimus.

Irako delegacija Lietuvoje lankosi ministro G. Landsbergio kvietimu. Tai pirmoji Irako pareigūnų diplomatinė-konsulinė misija į Lietuvą. Ministras G. Landsbergis lankėsi Bagdade šių metų liepos 15 dieną.

Lietuvoje lankosi Irako ambasadoriaus Abdul Kareem Toma Mehdi Kaab vadovaujama delegacija. URM nuotr.

I. Šimonytė atsargiai vertina Irako delegacijos galimybes

Vilnius (BNS) – Premjerė Ingrida Šimonytė tvirtina, kad nereikėtų puoselėti daug lūkesčių dėl nelegalios migracijos iš Irako problemos sprendimo, šios šalies delegacijai šią savaitę viešint Lietuvoje.

Ji sako, kad daugiau vilčių reikėtų teikti Europos Sąjungos, turinčios rimtesnių svirtų šiai krizei valdyti, institucijų išitraukimui.

„Tikrai nėra taip, kad atskridęs Irako pareigūnas su savimi lėktuve išsiveš kelis šimtus žmonių, nes žmones reikia identifikuoti“, – sakė I. Šimonytė.

Pasak jos, iš daugiau nei 3,2 tūkst. Lietuvos sieną su Baltarusija kirtusių migrantų apie du trečdaliai prisistato esantys Irako piliečiai.

Anot jos, šiuo metu su minėta delegacija vyksta „labai intensyvus darbas“, o tai, jog Irakas atsiliepią į Lietuvos kvietimą atvykti ir išsiaiškinti situaciją migrantų sulaikymo vietose „vertintinas kaip teigiamas ženklas“.

Lietuva pastaraisiais mėnesiais susiduria su reikšmingai išaugusia neteisėta migracija, migrantų skaičius jau perkopė 3 tūkstančius, Lietuva dėl to yra paskelbusi ekstremalią situaciją. Šalies pareigūnai laikosi pozicijos, jog išaugę migracijos srautai yra organizuota Minsko režimo akcija prieš Lietuvą.

Ministrai pasmerkė operaciją prieš Baltijos šalis

Vilnius (ELTA) – Lietuvos, Latvijos ir Estijos gynybos ministrai vykusios vaizdo konferencijos metu aptarė prastėjančią saugumo situaciją regione, kur Aliksandro Lukašenkos režimas vykdo hibridinę operaciją, nukreiptą prieš Baltijos šalis, Europos Sąjungą ir NATO.

Ministrai išreiškė vienybę ir solidarumą saugumo grėsmių Baltijos regione atžvilgiu ir sutarė trišaliu bei tarptautiniu mastu koordinuoti savo veiksmus ir atsaką į susidariusią situaciją.

„Dabartinė situacija pasienyje nėra tiesiog migrantų krizė, tai yra hibridinio karo veiksmai, nukreipti prieš Europos Sąjungą, NATO, o ypač – Baltijos šalių stabilumą. Ši hibridinė ataka reikalauja vieningo ir koordinuoto Baltijos šalių atsako“, – sakė krašto apsaugos ministras Arvydas Anušauskas.

„Tai labai rimta ir gili saugumo krizė, kuri yra tiesiogiai nukreipta į Baltijos šalis ir NATO šiaurės rytų flangą. Esame tvirtai pasiryžę ir toliau teikti paramą Lietuvai ir siekti tarptautinės paramos bei pagalbos sprendžiant šią saugumo krizę“, – susitikime pažymėjo Estijos gynybos ministras Kalle Laanet.

Ministras A. Anušauskas savo ruožtu padėkojo Estijai ir Latvijai už suteiktą paramą stiprinant Lietuvos pasienio su Baltarusija apsaugą ir humanitarinę pagalbą – Estija Lietuvai yra perdavusi spygliuotos koncertinės tipo vielos, planuoja skirti bepiločius orlaivius, naktinio matymo sistemas „Puma AE II RQ-20B TTA“ ir „Stream-C UAS“.

Migrantų krizė – klausimai ir atsakymai

Pastaruoju metu Lietuvoje smarkiai išaugus neteisėtų migrantų srautams, BNS pateikia atsakymus į klausimus apie šią krizę, sienos apsaugą, migrantų teisinį statusą ir procesus, kurie vyksta jiems patekus į Lietuvą.

Kodėl į Lietuvą pradėjo plūsti neteisėti migrantai?

Lietuvos institucijos ir politikai teigia, jog tai nėra įprasta migrantų krizė, bet tikslinga Baltarusijos hibridinė agresija prieš Lietuvą, kaip atsakas į Europos Sąjungos sankcijas.

Pati Baltarusija tvirtina nebestabdanti į ES norinčių patekti migrantų dėl bendrijos įvestų sankcijų, kuriomis režimas baudžiamas dėl susidorojimo su opozicija.

Kodėl kameromis iki šiol nėra stebimas visas pasienio ruožas?

Pasieniečiai ilgą laiką siekė, kad kameromis būtų padengtas visas sienos su Baltarusija ruožas, kur šias priemones įrengti įmanoma, tačiau jų įrengimas yra brangus – sienos stebėjimo infrastruktūros įrengimas vieno kilometro ruože kainuoja apie 120 tūkst. eurų, todėl vyksta etapais ne vienus metus.

Pirmiausia kameros įrengtos pasienyje su Rusija, tuomet pradėti darbai pasienyje su Baltarusija. Kilusi migrantų krizė greičiausiai procesą paspartins.

Kaip problemą sprendžia pasienyje įrengta spygliuota viela?

Tiek viela, tiek ateityje planuojama pastatyti tvora yra pirmiausia atgrasymo priemonė, nes ne kiekvienas ryžtasi brautis per tokią kliūtį.

Kita vertus, šie barjerai statomi ne ant tikrosios valstybės sienos su Baltarusija. Tai reiškia, kad net ir neperlipę vielos ar tvoros migrantai jau yra Lietuvoje ir turi teisę pasiprašyti prieglobsčio.

Kodėl pasieniečiai nesiima aktyvių veiksmų migrantų neįleisti, pavyzdžiui, išstumdami juos?

Pasieniečių pagrindinis uždavinys yra sulaikyti sienos pažeidėjus. Pareigūnai neturi teisės jų fiziškai ar bauginimais paveikti, išstumti iš šalies, jeigu šie į ją pateko. Tokie veiksmai laikomi Europos Sąjungos teisės ir žmogaus teisių pažeidimu ir galėtų būti skundžiami nacionaliniams ir tarptautiniams teismams.

Be to, tik asmenį priėmus, gavus jo prieglobsčio prašymą ir jį apsvačius galima pagrįstai įvertinti, ar žmogus yra ekonominis migrantas, ar pabėgėlis. Užkirsdama ar smarkiai apsunkindama šių žmonių patekimą į šalį, Lietuva rizikuoja sukelti pavojų žmonėms, kuriems iš tiesų reikia pagalbos.

Kol šie prašymai yra nagrinėjami ir sprendžiama dėl atvykėlių teisinio statuso, jie yra apgyvendinami tam specialiai skirtose patalpose, jiems skiriama teisinė pagalba su vertimu į jiems suprantamą kalbą.

Neteisėtas migrantas ar prieglobsčio prašytojas?

Šie terminai nėra tapatūs ir reiškia skirtingą statusą.

Neteisėti migrantai arba oficialiai – trečiųjų šalių piliečiai, neteisėtai kirtę sieną ir atvykę į Lietuvą – yra tie žmonės, kurie nėra pateikę prieglobsčio prašymo arba jų prašymas yra atmestas. Atlikus procedūras jie siunčiami atgal į savo kilmės šalį.

Prieglobsčio prašytojas yra žmogus, kuris siekia gauti pabėgėlio statusą. Šį jo prašymą svarsto Migracijos departamentas, jis gali būti patenkintas arba atmestas. Jeigu jis atmestas ir teismai palaiko tokį Migracijos departamento sprendimą, prieglobsčio prašytojas vėl tampa neteisėtu migrantu.

Jeigu prašymas patenkintas, tokiam žmogui suteikiamas pabėgėlio statusas. Jis gali laisvai gyventi Lietuvoje ar persikelti gyventi į kitą Europos Sąjungos šalį, vykdomos jų integracijos programos.

Tarp Lietuvos pastaruoju metu užplūdusių migrantų prieglobsčio dar negavo nė vienas.

Kodėl Lietuva neišsiunčia atvykėlių atgal į jų gimtinę?

Išsiųsti žmogų galima tik tuomet, jeigu jis nepateikia prieglobsčio prašymo arba šis prašymas yra išnagrinėjamas ir atmestas kaip nepagrįstas ir toks sprendimas įsiteisėja. Tačiau ir tuo atveju, kai teisiškai neteisėtą migrantą galima išsiųsti, tai nėra paprastas procesas.

Norint migrantą grąžinti į kilmės šalį, būtina žinoti jo pilietybę, užtikrinti, kad jis turėtų asmens tapatybės dokumentą, tinkamą kelionei. Jeigu asmuo neturi dokumentų, Lietuvos institucijoms reikia kreiptis į migrantą kilmės šalį, kurios migracijos tarnybos tikrina, ar minėtas žmogus iš tiesų yra tos šalies pilietis ir laukti formalaus sutikimo, kad jis gali parvykti.

Procesą palengvina tarpvalstybinės readmisijos arba nelegaliai įvažiuosiu piliečių perėmimo sutartys, nes jomis šalys išsipareigoja bendradarbiauti susigrąžindamos savo piliečius. Jeigu tokios sutarties nėra, daugiau pastangų tenka dėti Lietuvos institucijoms. Jeigu kilmės valstybė su Lietuva nebendradarbiauja visiškai, asmens grąžinimas gali tapti neįmanomu.

BNS

Iš viso šiemet pasienyje su Baltarusija sulaikyta daugiau 3000 neteisėtų migrantų, praneša Valstybės sienos apsaugos tarnyba. LRT.lt nuotr.

PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Kapitolijaus užpuolikai turėjo aiškių planų

Washingtonas (ELTA) – JAV Kapitolijų šturmainę prezidento Donald Trump šalininkai turėjo „aiškių planų sutrikdyti demokratiją“, pareiškė aukšto rango demokrat Bennie Thompson, pradėdamas Kongreso tyrimą dėl sausio 6-osios išpuolio.

B. Thompson atidarė Atstovų rūmų parlamentinio komiteto, ketinančio ištirti sausio 6-osios atakas, posėdį, parodydamas šturmainius vaizdo įrašus apie šimtų ginkluotų D. Trump rėmėjų smurtinį išpuolį prieš Kapitolijų saugančią policiją.

Komiteto pirmininkas B. Thompson teigė, kad ataka buvo pati smurtingiausia nuo tada, kai 1814 metais britai užpuolė JAV įstatymų leidybos instituciją.

Atstovė Liz Cheney, aukšto rango respublikonė, komiteto narė ir atvira D. Trump kritikė, perspėjo kitus respublikonus nuo bandymų „balinti“ ir „nuslėpti“ tiesą apie išpuolį.

L. Cheney, viena iš nedaugelio respublikonų, palaikiusių tyrimą, teigė, kad Kapitolijaus užpuolimas negali likti neištirtas.

Posėdis prasidėjo emociingais Kapitolijaus policijos pareigūno Aquilin Gonnell, JAV kariuomenės kovų Irake veterano, kurį sausio 6 dieną sumušė ir sužeidė ginkluoti užpuolikai, parodymais.

Policijos pareigūnas, prisimindamas tuos įvykius, liudydamas nesuvaldė ašarų. CNN nuotr.

J. Biden susitiko su S. Cichanouskaja

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Joe Biden liepos 28 dieną Baltuosiuose rūmuose susitiko su Baltarusijos opozicijos lydere Sviatlana Cichanouskaja. J. Biden išreiškė paramą Baltarusijos piliečių demokratijos siekiui.

Baltarusijos opozicijos lyderė šiuo metu yra išvykusi vizito į Washingtoną, J. Biden administracijai pažadėjus daryti dar daugiau spaudimo Baltarusijos neteisėtam prezidentui Aliaksandrui Lukašenkai.

„JAV remia Baltarusijos žmones ir jų demokratijos bei žmogaus teisių užtikrinimo siekį“, – sakė JAV prezidentas.

S. Cichanouskaja teigė, kad ji lengvai laimėjo praėjusiais metais Baltarusijoje vykusius rinkimus, po kurių Maskvos remiamas A. Lukašenka pasiskelbė prezidentu jau šeštą kadenciją.

Washingtono ji bendravo su pareigūnais, siekdama užtikrinimo, kad JAV imsis aktyvių veiksmų padėti baltarusiams, norintiems demokratiškus pokyčius šalyje.

Pernai S. Cichanouskaja dalyvavo prezidento rinkimuose vietoje savo vyro, kuris buvo suimtas. Baltarusijos režimui pradėjus jėga malšinti taikius protestus, ji pasitraukė į Lietuvą.

Likus savaitei iki susitikimo su J. Biden, S. Cichanouskaja susitiko su JAV valstybės sekretoriumi Antony Blinken ir pristatė jam įmonių, kurioms JAV galėtų įvesti griežtesnes sankcijas, sąrašą.

Kinija ambasadoriumi paskyrė kovingą diplomata

Washingtonas (BNS) – Kinija paskelbė savo naujuoju ambasadoriumi Jungtinėse Valstijose paskyrusi vieną iškiliausių Pekino griežtosios linijos šalininkų, vadinamųjų „kovinių vilkų“.

Kovingo būdo diplomatas Qin Gang, prezidento Xi Jinping artimas patikėtinis, atvyko į Washingtoną tarp Kinijos ir Jungtinių Valstijų tvyrant didelei įtampai. Tikėtina, kad eidamas naująsias pareigas jis tęs savo griežtą liniją.

Qin Gang pagarsėjo per dvi savo kadencijas Užsienio reikalų ministerijos atstovo spaudai poste. Tuo metu jis pažerdavo atžarių atsakymų užsienio žurnalistams ir vienas pirmųjų ėmėsi agresyviai ginti Kinijos politiką žiniasklaidoje ir socialiniuose tinkluose. Toks stilius buvo pramintas „kovinių vilkų“ diplomatija.

Abiejų šalių ryšiai pastaraisiais metais smarkiai pašljo, nesutariant dėl virtinės opijų klausimų, įskaitant prekybą, žmogaus teisių padėtį, kibernetinį saugumą ir COVID-19 pandemijos kilmę.

Šis 55 metų diplomatas laikomas kovingesniu veikėju negu jo pirmtakas Washingtono Cui Tiankai. Jis gerai moka anglų kalbą ir yra kelerius metus dirbęs Kinijos ambasadoje Londone.

Graikijoje surastas pavogtas P. Picasso paveikslas

Atėnai (ELTA) – Graikijos policija surado iš Nacionalinės galerijos 2012 metais pavogtą Pablo Picasso paveikslą ir areštavo vagyste įtariamą asmenį.

Paveikslas „Moters galva“, kurį P. Picasso padovanojo Graikijai 1949 metais, buvo surastas Keratėjos kaimo vietovėje, maždaug už 45 km į pietryčius nuo Atėnų.

Taip pat buvo rastas dar vienas paveikslas, pavogtas kartu su pirmuoju, Pietro Mondriano „Stamerio vėjo malūnas“.

Ispanų menininkas kubistinį paveikslą padovanojo Graikijos valstybei kaip padėką už šalies pasipriešinimą nacistinei Vokietijai.

Kitoje paveikslų pusėje yra užrašas prancūzų kalba: „Graikijos žmonėms – Picasso padėka“.

Manoma, kad 2012 metų sausį I Nacionalinę galeriją įsilaužė du vyrai ir išplovė paveikslus iš rėmų. Įsilaužimas truko tik apie septynias minutes.

Atlikus tyrimą, vėliau paaiškėjo, kad Nacionalinės galerijos apsauga nebuvo atnaujinta nuo 2000 metų. Keliose muziejaus vietose nebuvo apsaugos kamelių, o signalizacija buvo sugedusi ir išjungdavo be priežasties.

Šnipinėjo prezidentus, politikus, žurnalistus ir aktyvistus

Anksčiau šį mėnesį dėl „Pegasus“ programinės įrangos kilo pasipiktinimo banga, kai žmogaus teisių gynimo grupėms buvo nutekintas sąrašas su maždaug 50 tūkst. potencialių šnipinėjimo taikinių visame pasaulyje.

Izraelio gynybos ministras Benny Gantz šią savaitę Paryžiuje susitiko derybų su savo prancūzų kolege ir aptarė „Pegasus“ šnipinėjimo skandalą. B. Gantz savo prancūzų kolegei Florence Parly sakė, kad jo šalis „rimtai“ žiūri į įtarimus dėl šnipinėjimo, susijusius su izraeliečių firmos NSO sukurta kontroversiška telefonų stebėjimo programine įranga „Pegasus“.

„Pegasus“ gali būti įdiegta į mobiliuosius telefonus vartotojui nežinant ir suteikti galimybę skaityti visus pranešimus, sekti vartotojo buvimo vietą ir prisijungti prie telefono kameros bei mikrofono.

Telefono numeriai, kuriais naudojosi Prancūzijos prezidentas ir jo vyriausybės aukšto rango nariai, galėjo būti tarp potencialių taikinių, šnipinėti pasitelkiant programinę įrangą „Pegasus“, įsigytą keleto valstybių vyriausybių.

Paryžiuje įsikūrusi ne pelno organizacija „Forbidden Stories“ ir žmogaus teisių organizacija „Amnesty International“ pirmosios gavo prieigą prie nutekinto telefonų numerių sąrašo ir pasidalijo jais su žiniasklaidos organizacijomis, tarp jų „The Washington Post“, „The Guardian“ ir „Le Monde“.

Pranešama, kad yra daugiau nei 50 tūkst. išmaniųjų telefonų numerių, siejamų su žmonėmis, kuriais, manoma, nuo 2016 metų domėjosi „Pegasus“ sukūrusios bendrovės „NSO Group“ klientai, nurodė žiniasklaida. Įtariama, kad tarp šnipinėjimo taikinių galėjo būti Prancūzijos prezidentas Emmanuel Macron ir kiti aukšti prancūzų pareigūnai.

E. Macron telefono numeris yra šiame sąraše, tačiau lieka neaišku, kiek prietaisų iš tikrųjų pateko į programišių akiratį ar buvo šnipinėjami.

Kaip pranešama, E. Macron teko pakeisti savo įrenginį ir telefono numerį.

Tarp numanomų „Pegasus“ taikinių esama aktyvistų, žurnalistų ir politikų visame pasaulyje, todėl baiminamasi, kad buvo vykdomi tikslingi didelio masto privatumo ir žmogaus teisių pažeidimai.

Izraelis praėjusią savaitę paskelbė įkūręs komisiją, nagrinėsiančią įtarimus dėl piktnaudžiavimo „Pegasus“.

„NSO Group“, kurią 2010-aisiais įkūrė izraeliečiai Shalevas Hulio ir Omri Lavie, yra įsikūrusi Izraelio aukštųjų technologijų centre Herclijoje netoli Tel Avivo.

„NSO Group“ tvirtina, jog savo programinę įrangą kompanija teikia 45 šalims, gavusi Izraelio vyriausybės leidimą, ir kad ji skirta tik kovai su terorizmu ir kitais nusikaltimais, o bet koks kitokio pobūdžio naudojimas yra „piktavališkų“ veikėjų darbas.

Izraelis įkūrė komisiją, kuriai pavesta ištirti NSO veiklą, taip pat eksporto licencijų išdavimo procesą.

Galimų šnipinėjimo taikių sąraše yra bent 14 užsienio šalių vadovų, 600 politikų, 180 žurnalistų, 85 žmogaus teisių aktyvistai ir 65 verslo lyderiai, E. Macron, buvusio ministro pirmininko Edouard Philippe ir 14-os vyriausybės narių, tarp jų užsienio reikalų ministro Jeano-Yves Le Drian, telefonai buvo sąraše numerių, kuriuos buvo pasirinkusi Maroko valstybės saugumo tarnyba, galimai naudojusi „Pegasus“ įsilaužimams.

„Jei šie faktai pasitvirtins... svarstysime visas pasekmes, tačiau pirmiausia tai turi būti įrodyta“, – sakė Prancūzijos vyriausybės atstovas Gabriel Attalis po kabineto posėdžio ir pridūrė, kad vyksta „tikrinimas“.

NSO, nekart kaltinta pagalba autoritariniams režimams, tvirtina, kad jos sukurta programa „Pegasus“ tik teoriškai gali padėti rinkti duomenis apie nusikaltėlių tinklus ir teroristus.

Prancūzijos prezidentas Emmanuel Macron dar liepos 22 dienos rytą sušaukė nacionalinio saugumo posėdį dėl izraeliečių sukurtos šnipinėjimo programos „Pegasus“.

„Prezidentas atidžiai seka šią temą ir priima ją labai rimtai“, – sakė G. Attalis.

„Radome šiuos numerius, bet, aišku, negalėjome atlikti Emmanuel Macron telefono techninės analizės“ ir nustatyti, ar jis užkrėstas kenkėjiška programa, sakė grupės „Forbidden Stories“ vadovas Laurent Richard.

Izraelio kompanija „NSO Group“ ir jos kenkėjiška programa „Pegasus“, žiniasklaidos dėmesio centre pirmąkart atsiradė 2016 metais, kai tyrėjai apkaltino šią bendrovę padėjus šnipinėti vieną disidentą Jungtiniuose Arabų Emyratuose.

„NSO Group“ – 850 darbuotojų turinti Izraelio technologijų milžinė – tvirtina, kad jos programinė įranga skirta tik kovai su terorizmu ir kitais nusikaltimais, o bet koks kitokio pobūdžio naudojimas yra „piktavališkų“ veikėjų darbas.

BNS, LRT.lt

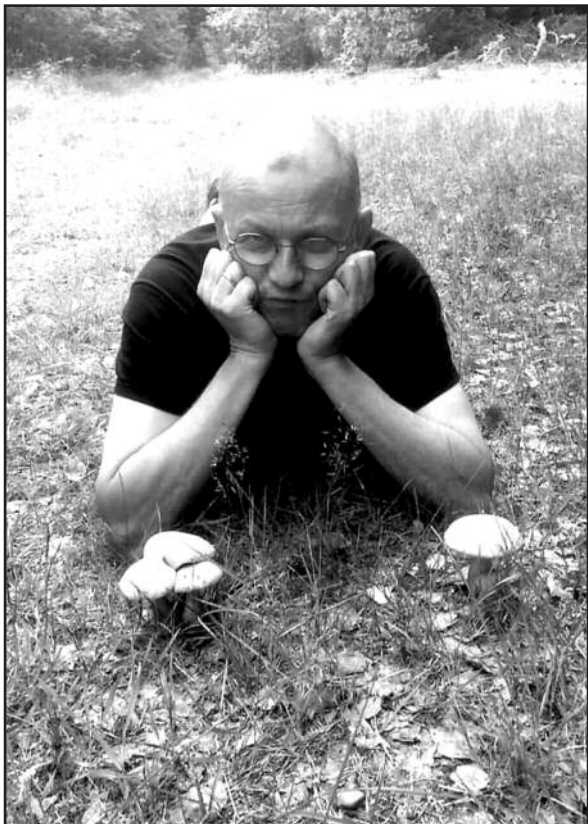
Izraelio kompanijos telefono programinė įranga galimai sekė ne vien Prancūzijos prezidento E. Macron, bet ir kitų užsienio šalių vadovų buvimo vietas, klausėsi pokalbių. DW nuotr.

Vytautas V. Landsbergis: Pasaulis – toks, kokį pats pasidarai

Rašytojas, kino režisierius, mokytojas Vytautas V. Landsbergis, šiuo metu gyvenantis mažame Lietuvos vieniemyje prie Anykščių, – ir tėvynės patriotas, ir pasauliui atviras, turtingos kultūra biografijos žmogus. Apie jo vaikų literatūros kūrybą, ugdantį darbą su jauniu, kino filmus su **V. V. Landsbergiu** kalbėjosi žurnalistas **Ramūnas Čičelis**.

Interviu su jumis neįmanoma nepradėti nuo klausimo apie jūsų tėvų ir senelių šeimą: kokią įtaką jums darė tėvo profesoriaus Vytauto Landsbergio ir mamos Gražinos Ručytės-Landsbergienės giminės ir jų pačių aktyvi kultūrinė, visuomeninė, politinė veikla nuo vėlyvojo sovietmečio iki pat šių dienų?

Dvejopą. Vaikui, visų pirma, norisi turėti tėvus, kurie skirtų jam daug dėmesio, ir tada visuose fortepionuose, koncertuose ar tėvo darbuose prie apkrauto stalo nujauti rimtus konkurentus, atimančius tėvų dėmesį. Bet paskui paaugi ir supranti, kiek daug

Rado, kur išdygti – beveik ant kelio...

visa tai davė. Išmokai pasirūpinti pats savimi ir savo laiku, nesitikėdamas, jog viską už tave padarys tėvai ar kas kitas. Kita vertus, gyvendamas tarp knygose ar muzikose prasmegusių tėvų ir pats, norom nenorom, imi daug skaityti, norėdamas būti „irgi suaugęs“. Ir gitara, muzikavimas, liaudies daina, Čiurlionis – visa tai atsirado tarsi kasdieniški, neprivertiniai ir savaime suprantami pomėgiai, už

siėmimai, nukopijuoti iš artimiausios aplinkos. Nes visa tai kasdien matydavau aplink save.

Ypatingą (felinišką) išpūdį darė operos solistės dideliausiomis krūtinėmis, sėdėdavau Operos ir baletų teatre pirmoj eilėj per repeticijas ir spokso-davau užkerėtas. Su tomis dainininkėmis repetuo-davo mama, ruošdama jas spektakliams. Opera man iki šiol yra galingų supermoterų, milžinmoterių me-nas.

Kaip sovietinės okupacijos metais, būdamas dar gana jaunas, išgyvenote Lietuvai primestą vergiją? Kaip anuomet supratote lietuviybę?

Okupacija namuose irgi buvo savaime supran-tamas (pašiepiamas ir ironizuojamas) dalykas. Iki da-bar prisimenu, kad tėvas mokė/prasė mokykloje „tik nesakyti“ mokytojoms, kad dėdė Leninas buvo vi-siškas durnius.

Bet labiausiai okupacija ir jos pasekmės įsirėžė stebint senelių iš mamos pusės gyvenimą – jie (ir te-tos) daug fragmetiškai pasakojo apie Sibirą. Arba dėdė Vytautas Cinauskas. Tremtinys. Poetas. Su šei-ma 1941 m. ištremtas į Altajų, 1947 m. parbėgo į Lie-tuvą, lankė Obelių gimnaziją, 1948 m. vėl suimtas, vėl išvežtas į Krasnojarsko kraštą.

Tai, tas mano a. a. dėdė Vytautas Cinauskas pa-sakojo apie Sibiro tremtį – pirmąsyk jį išvežė dar vi-sai vaiką. Jie gyveno taigoj, barake ant kalno, kur žie-mą – iki minus 40... Numirėlių žiemą ten niekas ne-laidoja, jie sukraunami už vartų, tik prieš tai rusų kareivėlis kirviu išnešamam numirėliui perskelia galvą – kad kartais „neapsimestų“ negyvu. O pa-laidos pavasarį, kai žemė atšils. Palaidos tuos, kurių nebus sugraūžusios lapės.

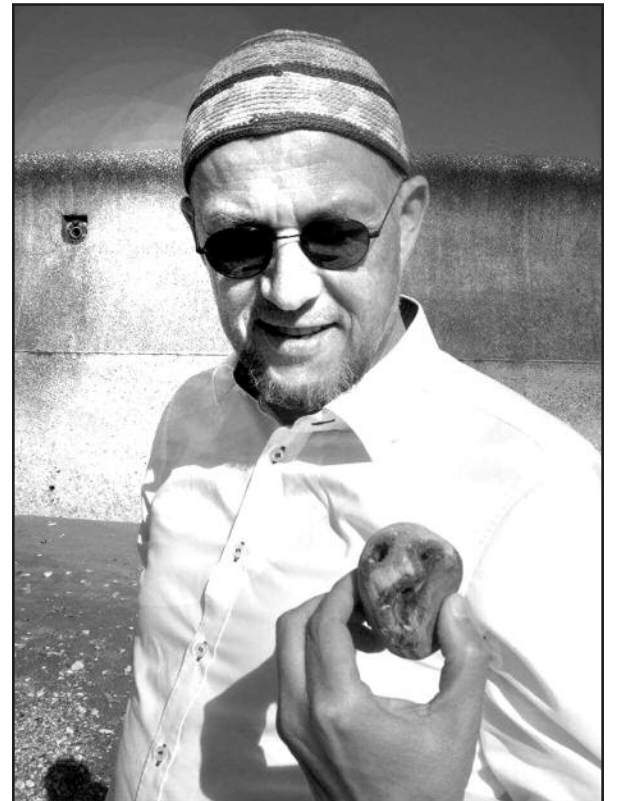
Žiemomis tam lageryje mirdavo labai daug žmo-nių. Beje, suaugusiųjų už lagerio zonos neišleisdavo, o vaikus – prašom. Kur jie be tėvų nubėgs, tegu pa-žaidžia miške...

Ir tie vaikai susigalvodavo visokių žaidimų – pa-vyzdžiui, nusiridėdavo nuo kupetos viršaus suša-lusį numirėlį, atsisėdavo ant jo, įsitverdavo už apy-kaklės ir – pirmyn nuo kalniuko! Tada palieka „ro-gutes“ apačioj, lipa ant kalno ir pasiima kitas...

Vėliau šį dėdės pasakojimą panaudojau rašy-damas „Berniuką ir žuvėdras“.

Kita jautri ir itin skaudi prisiminimų zona – se-neliai Ručiai. Kai kalbu apie vaikystę, namus, visų pirma, kalbu apie Rojų, apie save Piniavoje, sėdintį se-neliui Pranui ant kelių ir žinantį, kad tuoj tuoj senelis pakinkys arklį, tuoj sėsime į vežimą ir važiuosime į laukus, o ten prikrausime pilną vežimą šieno ligi pat dangaus, paskui dardėsime namo, drybsodami linguojančioj ir kvepiančioj padangėj kartu su pus-broliais ir pusseserėmis, spoksodami į obuolmušius vasaros debesis, paskui gersime šiltą karvės pieną su putele, močiutės Agnės melžiamą tiesiai kam-puoton stiklinėn ir duodamą mums, paskui...

Tik tada dar nežinosiu, kad seneliai neseniai grį-žę iš Sibiro, kad jiems neleido niekur statytis būsto už tremtyje susitaupytus pinigus, tai senelis sutars su senu pažįstamu, kad to žmogaus sklype Piniavoje

Beveik Munch... Garsaus paveikslo „Klyksmas“ versija gamtoje.

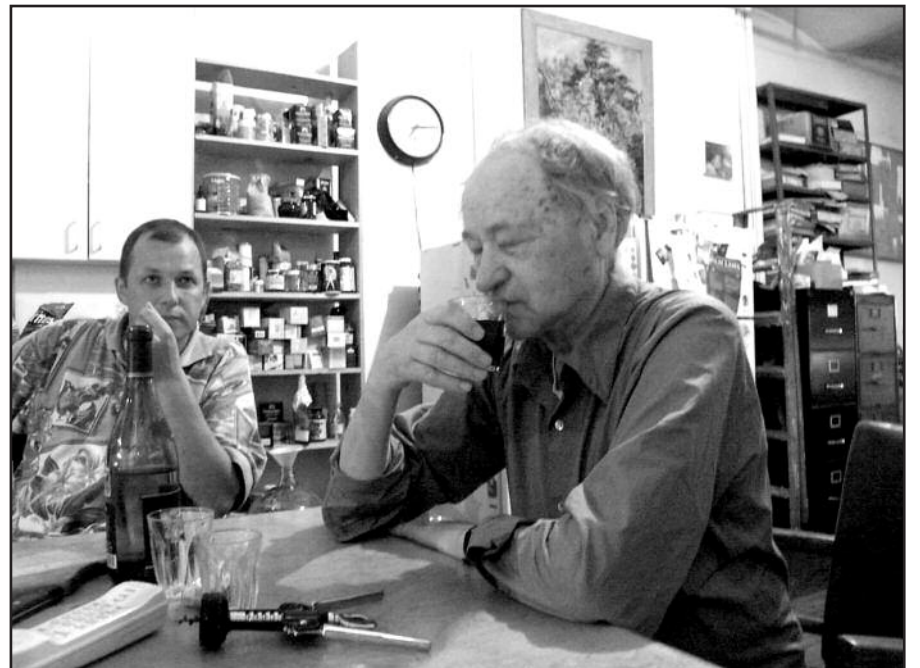
Kaip įdomu!

pastatys dviejų dalių trobą ir pasidalins per pusę, bet paskui savininkas nubėgs ir saugumui paskūs, kad girdi tokie ir anokie tremtiniai pasistatę namą be lei-dimų, ar nereiktų išbuožinti dar sykį – tada iš se-nelių viskas bus atimta antrąsyk, kaip kažkada jau buvo atlikta ir Anykščiuose, ir iki gyvenimo galo jie klaidžios „čigonaudami“ be namų iš vieno vaiko pas kitą – išbuožinti, pažeminti, bet niekad nesiskun-džiantys... Sekmadeniais nusivedantys mane su sese bažnytėlėn Gerosios Vilties gatvėj... Pakeliui se-kame pasakas apie gulbę karaliaus pačia, o grįžda-mi gauname kukurūzų už 15 kapeikų.

Tada dar nežinosiu, kad vieną dieną močiutė, iš-girdusi, kad prie mūsų buto Raudonosios Armijos prospekte pypina šiukšlių mašina, atvažiavusi išvežt šiukšlių, pagalvos, kad vėl atvažiavo vežti jos, į Sibirą, ir bandys žudyti, o netrukus baigs gyvenimą Va-

Su mama, pianiste Gražina Ručyte-Landsbergiene.

Svečiuose pas Joną Meką New Yorke.

Asmenio archyvo nuotraukos

saros gatvėje, nebeskirdama kur Sibiras, o kur socialistinė Lietuva, atėmusi bemaž viską, ką buvo įmanoma.

Rojus – kaip ir mėnulis – turi šviesiąją pusę, ir tą kitą. Kaip Lietuva, kaip kiekvienas mūsų. Svarbu matyti ir mylėti abi jas...

Esate vaikų literatūros kūrėjas. Kas jums, kaip rašytojui, atrodo teigiama ir kritikuotina, keistina šių dienų Lietuvos mokykloje? Ar įmanoma tautinė, bet kartu ir atvira pasauliui, pedagogika, kuri neskatinų jaunuolių, išlaikius brandos egzaminus, tuoj pat sprukti studijuoti į užsienį ir vėliau galbūt grįžti, o gal ir palaikyti minimalius ryšius su laisvos Lietuvos gyvenimu?

Esu ne tik vaikų literatūros kūrėjas; dar kartu su šeimos nariais vasaromis organizuojame moksleivių kūrybos stovyklas – teatro, kino, pasakų kūrimo. Čia bene daugiausiai ir galiu suprast, pajust – kokio karta ateina. Iš kokių mokyklų. Įspūdis dvejopas – jie daug daugiau informacijos dorojantys pasaulio piliečiai, kitąsyk vengiantys patriotiškų jausmų, o gal net ir apskritai jausmų ir fantazijų pasaulio, kaip kažko pernelyg jautraus. Dažnai mūsų pažintį pradėdame nuo liaudies dainų, baladžių, nuo liūdesio prisijaukinimo – ir kai jau visi mielai dainuojamės, tada suprantu, kad mūsų sielos ar tautinės genetikos lygmuo yra nepakitęs, gražus, stiprus ir subtilus. Ir jis gali būti pažadintas bet kada.

Kokia pedagogika taikoma (ar gali būti taikoma) mokyklose – vėlgi, sakyčiau, kad tai priklauso nuo mokytojų asmenybių. Kuo daugiau laisvų ir kūrybiškų (meno, mokslo!) žmonių rinksis mokyklas, mokytojo darbą, tuo bus geriau. Baisiausias mokytojas – sausas metodistas, kanceliarininkas, vykstantis ministerijos nurodymus. Regis, turim ieškot drąsių novatorių ir investuoti į juos.

Šiaip ar taip, esu optimistas, ir manau, kad švietimas, didysis Lietuvos ligonis – nepaisant gydymo, sveiksta. Ir privačios mokyklos prie to stipriai prisideda.

Kas formavo jus kaip autorinio kino režisierių? Gal galėtumėte papasakoti apie savo stažuotę Jono Meko vadovautame Antologijos filmų archyve, New Yorke? Ar būtų galima sakyti, perfrazuojant jūsų filmo apie J. Meką pavadinimą, jog New Yorkas kurį laiką buvo „ir jūsų šuo“?

Visų pirma, formavo literatūra, Vilniaus universitetas, filologynas, M. Martinaičio literatūrai būrelis, „Ratilio“ ansamblis ir daugelis kitų ne kinematografiškų dalykų. Gal dėl to iki šiol jaučiuosi labiau žodžio žmogum esąs, ne vaizdo. Tačiau nuo jaunumės domėjauosi kinu ir ypač teatru, tad atsiradus galimybei po filologijos studijų dar ką kita – išvažiavau į Sakartvelą, kino režisūros srėbtį. O vėliau pas J. Meką į New Yorką. Pats ir susiorganizavau tą stažuotę sau ir savo kurso draugams, kai sutikau tėvo bičiulį Joną Meką per „Ratilio“ gastroles Amerikoje, dar Sąjūdžio laikais.

Jonas Mekas mūsų kartai buvo tapęs kino, poezijos ir gyvenimo būdo guru. Laisvės ir žaismės verpetas, įtraukęs nevertinti, nesurimtėti pernelyg, o fiksuoti save ir savimi juntaus pasaulio virpesius. Pasitikėti savimi – tai mums, sovietinio muštro ragavusiems, buvo be galo svarbu. O New Yorkas taip ir tapo tokiu ypatingu, prigimtinio jaunystės ir šėlsmo, kitokio (bet savo) pasaulio pažinimo miestu, kaip pvz., ir Tbilisis.

Dėl pandemijos visi buvome ir iš dalies dar esame priversti atsisakyti užsienio kelionių. Visgi, labai rūpėtų klausiti, kaip jūs matote Amerikos ir New Yorko kaitą tuo lai-

kotarpiu, kai, regis, transformuojasi beveik visos Vakarų valstybių visuomenės?

Stengiuosi matyti užsimerkęs. Nes matau ne tik puikias tautines šventes ir gražias tradicijas puošti, kelti Lietuvą ir puoselėti lietuviybę, bet ir tektoninius santykių lūžius, kurie anksčiau buvo nematomi. O dabar politikų, ypač prezidentinių rinkimų akivaizdoje, pasireiškė kaip stiprūs psichiniai šokai, genties išsiskyrimai ir susvetimėjimai. Jei net Lietuvoje šeimos gebėjo rimtai susipykti dėl Trump ir Biden, tai ką kalbėti apie Ameriką. Bet tai nėra vien Amerikos problema, man regis, kad pasaulis priėjo ilgai eskaluoto mentalinio konflikto rašymo vaisius. Mes čia, Lietuvoje, irgi sėdim ant parako bačkos, ir bet koks maršas ar grubesnė provokacija gali sukelti riaušes, nesantaiką, agresiją. Ir dabar jos apstu, tik ji Lietuvoje kol kas dar slaptesnėje formoje.

Kelis dešimtmečius kuriate tokius filmus, kurie stipriai susiję su lietuviškojo patriotizmo žadinimu ir palaijymu. Neabejojau, kad Jūsų filmai ne kartą rodyti ir ne vien Lietuvoje gyvenantiems žmonėms. Kokios įsimintiniausios buvo lietuvių diasporos žmonių reakcijos į Jūsų kino kūrybą?

Su Amerikos lietuviams mane itin sieja partizaniška tema – ne vieną filmą yra rėmę Amerikos lietuviai, pasukui vykau į gastroles padėkoti ir ro džiau tuos bendromis pastangomis sukurtus filmus. Viskas prasidėjo nuo „Baladės apie Daumantą“, kai New Yorke filmavau Nijolę Lukšienę, legendinio partizanų vado Daumanto žmoną. Vėliau „Trispalvis“, „Partizano žmona“ – juos parėmė ir Kazickų šeimos fondas, ir daugelis kitų patriotiškų Amerikos lietuvių.

Reakcijos buvo geros, susirinkdavo į peržiūras pilnos salės – jaučiau ir tebejaučiu, kad partizanų tema yra tarsi mūsų genties sielos vartai (siel-vartai), kurie mus atskirtus vėl sujungia, leidžia prisiminti šaknis ir vėl pabūti kartu.

Kas, Jūsų manymu, galėtų ir gal net turėtų įvykti, kad Lietuvoje gyvenantys žmonės įsisaugonintų, jog į Prancūziją ar Ameriką išvažiavę tautiečiai nėra nei savaime prarasti, nei iškart nutautėję? Ne vienas diasporos tyrinėtojas pastebi, kad lietuviai savęs nesuvokia kaip diasporinės tautos. Kas galėtų keistis, kad toks suvokimas ilgainiui rastųsi?

Gal įsisaugoninsime tada, kai labiau subręsim. Niekas neprarandama, jei pats to nenutari... Net mirusieji, o juk čia kalbame apie gyvus žmones. Tik reikia subręsti, pakeisti įsisenėjusius požiūrius. Jie kinta, ypač tai matu jaunosios kartos mąstysenoje, elgsenoje – jie, daugeliu atvejų, jau visiškai kitokie, nebėr tokie teisuoliški, skirstantys į juoda/balta, gera/bloga.

Kaip regite dabartinės Lietuvos kultūrinės, socialinės ir politinės būsenas? Ko daugiau – vilties ar nusivylimo?

Stengiuosi pernelyg akykai nestebėti, kad neapakčiau; matau daug neapykantos, ypač savo šeimos narių atžvilgiu, tai mane ir grūdina, ir veda tylon, atskirtin – nesidomėti, nedalyvauti, nevertinti. Čia kaip nueiti į girtų muštynes ir domėtis, dėl ko mušamasi. Gal geriau eiti namo ir palaukti, kol ten išsiblaivys. Tai ir gyvenau savo vienišybei prie Anykščių, kurdamas filmus, rašydamas knygas, organizuodamas vaikų stovyklas – ir kartais imu regėti pro savo rožinius kaimiečio akinus, kad pasaulis yra nuostabus, ir tu pats jį pasidarai, susikuri – arba kaip Rojų, arba kaip pikčiurną alubarį.

Ačiū už atsakymus.

Juozas Lukša ir Nijolė Bražėnaitė-Lukšienė per povestuvinę savaitę kalnuose Tiubingeno apylinkėse, Vakarų Vokietijoje. 1950 m. liepa. Nuotrauka: LGGRTC

Papasakosiu apie šianakt Tau priskintas rožes...

Šis tekstas – tai ištrauka iš Laimos Vincės rengiamo įvadinio straipsnio „Mano Brangus Juozuk... Nijolės Bražėnaitės ir Juozo Lukšo-Daumanto susirašinėjimas, 1948–1950“, kuris bus publikuotas knygoje „Apie anuos nepamirštamus laikus: Nijolės Bražėnaitės ir Juozo Lukšo susirašinėjimas“. Knygą leidžia Lietuvių literatūros tautosakos institutas.

Anais laikais buvo įprasta pasakoti apie savo sapnus. Tačiau, anot Nijolės, „Juozas turėjo nepaprastai stiprią intuityją ir jo sapnai jam daug ką atskleidė“. Viename Juozo laiške aptikau nepaprastai gražų Juozo sapno aprašymą, kuriame, pasitelkdamas rožių simboliką, jis atskleidžia skaudų susidvejinimą savo širdyje, privertusį rinktis tarp meilės mylimai moteriai ir meilės tėvynei:

Papasakosiu apie šianakt Tau priskintas rožes. Brendu, rodos, namie su keletu draugų per gilų, gilų pavasario dumblą. Pats vidurnaktis. Šaltas lietus plaka mūsų perkreiptas, išvargusias figūras. Savo džiaugsmui pagaliau priartėjome prie pažįstamo miško, kurio pakraštyje rymo keletas sukrypusių trobelių. Pro pirmąją bakūžę praslenkant, pakvimpa rožės. Aš atsiskiriu per keletą metrų nuo draugų ir atsiduriu prie rožių, galvodamas: dabar tai priskinsiu, kad nei į trejetą indų Tu nesutalpinsi. Prie rožių viršūnių buvo baltų alyvų kekės prilipę. Prilaužiau pilną glėbį ir skubu link draugų. Pačioj pamiškėj sutinku mamą, kuri ir sako: „Nu, Juozuk, ką tu čia išsigalvojai su tom rožėm; mesk jas, o laikyk rankose automatą paruošęs, kad iš miško negautum švino.“ (Paryžius, 1949-02-07)

Šis sapnas tarsi išpranašauja Juozo ir Nijolės meilės istorijos tragišką likimą. Savo knygoje „Partizanai“ Juozas Lukša aprašo 1946 m. Kalėdų vakarą, kai jis su broliu išėjo į mišką. Jis jautriai atkuria akimirka, kai motina juos palaimina: „Motinos skruostais riedėjo ašaros. Priėję prie jos abu priklaupti, laukdami palaiminimo. Ištiesusi savo grubias nuo darbo rankas, bet švelnias kaip motinos, priglaudė prie savęs mudviejų palenktas galvas ir tyliai laimino pasirinkta kelią, kuri mums nurodė gili tėvynės meilė, žmogaus protu neaprepiamą dvidešimtojo amžiaus vergiją“ [1] Gavę motinos palaiminimą, broliai išeina į mišką. Juozo tikslas buvo aiškus. Motinos palaimintas, jis pasirenka kovoti už Lietu-

vos laisvę.

Nijolė savo laiške Juozui taip pat rašo, kad buvo jo aplankyta: *Ką Tu pasakysi į tai, kad, vos tik sugrįžus į lovą po kelionės 'vargų', miegojau kaip akmuo, bet sapnavau Tave? Negi ir dabar sakysi, kad tik trupiniais su Tavim dalinuosiu? Sapnavau, kad saulė taip smarkiai švietė, ir aš niekaip negalėjau praversti akių dėl tos šviesos. Tu mane vedei kažkur, o aš buvau apakus nuo akinančios šviesos. Staiga kažkas pabeldė į duris ir įėjo M. Plovier man kažką pasakyti. Nusistebėjau atsibudus, kad vis taip lengvai, atvirai, o vietoj akinančios šviesos pamačiau tik rūką ir prieblandą. Matai, Juozuliuk, su Tavim ir švieša prapuolė. („Sancellemoz“ sanatorija, 1949-05-07)*

Akinančią šviesą galima suvokti tarsi perėjimą į mirusiųjų pasaulį, kur Nijolė ir Juozas būtų kartu amžinybėje. Abu antrą pasaulinį karą išgyvenę pokario žmonės dėl aktyvaus dalyvavimo antinacinės ir antisovietinės rezistencijos veikloje bei trapios Nijolės sveikatos nuolat tarsi stoviniavo ant mirties slenksčio. Viename laiške Nijolė apgailestauja, kad kaip ir gyvenime, retai mato Juozą, taip pat retai jis ją aplanko sapnuose: *Deja, šikart Tavęs, nei nieko kito nesapnavau, o būčiau norėjusi. Tačiau ir sapnai nėra dažni, kaip ir pati tikrovė. Su Tavim kartu buvome nedažnai. („Sancellemoz“ sanatorija, 1949-05-07)*

Laiškuose Juozas atsiskleidžia kaip romantiškas, draugiškas ir geranoriškas žmogus. Medicinos studijas baigusi Nijolė – racionališkesnė, pasižyminti analitiniu mąstymu, besąlygiškai, kaip ir Juozas, mylinti Lietuvą ir palaikanti jo misiją. Ji kartais susirūpina ir dėl to, ar jų susirašinėjimas Juozui nepakenks: *Vakar man užėjo mįslis į galvą, ar gerai, kad mudu taip dažnai viens kitam rašom. Tu man atvirai pasakyk. Aš manau, kad Tu numanai, kodėl Tau taip rašau, vien tik dėl Tavo saugumo. Pakeitus Tau gyv. vietą gal ir nėra kol kas pavojaus, bet vis tiek reikia apsižiūrėt. („Sancellemoz“ sanatorija, 1949-05-18)*

Juozas ir Nijolės rūpestį atsako: *Neturiu duomenų, ar kenkiama, bet bendrai pagal taisykles, man taikytinas, gal ir kenktų. Ar apsimoka su ta menka rizika kenkimui nuvogti man tiek daug, kiek tu savo laiškais man duodi? Spręsk pati. (Paryžius, 1949-05-20)*

Bernardinai.lt

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosenet.com

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbuvietyje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
Libertyville: 847-984-2500
www.illinoispain.com

WWW.DRAUGAS.ORG**AKIŲ LIGOS**

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS–CHIRURGIJA–AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

VETERINARAI

Dr. Gabriellė Rutkauskaitė,
veterinarė, kalba lietuviškai
Glen Ellyn
Animal Hospital,
21 S. Park Blvd.,
Glen Ellyn, Illinois.
Telef 630-469-7400.

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. SIMONA ŽILIŪTĖ
Dantų gydytoja
perėmė dr. Petreikytės kabinetą.
Laukiami ir seni, ir nauji pacientai.
9055 S. Roberts Road,
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. DAIVA BIDVA
Dantų gydytoja
950 York rd. #110
Hinsdale, IL 60521
Tel. 708-485-2828

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

www.draugas.org
773-585-9500

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

REAL ESTATE**FIRST RATE
REAL ESTATE****Chicago and
surrounding areas**

Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886

E-mail: ausra.padalino@gmail.com**Aušra Kriščiūnaitė Padalino**
Sponsoring Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei
35-eri metai**PERKA**

BRANGIAI PERKU
GINTARO DIRBINIUS
IR GINTARO GRYNUOLIUS.
tel. 708-603-5494

Perkate ar parduodate namą?

Nekilnojamo turto
žinovė siūlo savo
paslaugas
pietvakarinėje
Michigano dalyje –
Harbor Country: Union
Pier, New Buffalo,
Sawyer, Harbert,
Bridgman, Three Oaks ir kt.
Aptarnauja ir Čikagos apylinkes.

**Danutė (Donna)
Navickas**C21 Affiliated – Illinois & Michigan
Tel. 630-917-0062**www.draugas.org**
773-585-9500

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“
internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti
apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ internete!**MUTUAL
FEDERAL BANK****Namams paskolos, apdraustos sąskaitos**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujame Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

REMKIME DRAUGO FONDA

Nuo 1992 metų Draugo fondas
padeda išlaikyti mūsų lietuvišką,
katalikišką „Draugo“ laikraštį. Pri-
siminkite Draugo fondą savo
testamente. Keletas stambesnių
palikimų užtikrins „Draugo“ laik-
raščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

Sudoku Nr. 169

Į tuščius langelius surašykite skaičius nuo 1 iki 9 taip, kad vienodi skaičiai nesikartotų nei eilutėse, nei stulpeliuose, nei 3X3 kvadratuose.

Sudoku atsakymas – trijų skaitmenų pažymėtuose langeliuose suma.

		2	3		7	4		
	4	6	★	5		7		
		3		9	6	5		
			9			8		5
	5	4				1	3	
8		9			3		★	
	★	1	8	7		3		
		8		3		9	2	
		5	2		1	6		

□ + □ + □ = □

	8	6	3					9
	★		6	7	8	1		2
						8		5
		2	1	8	3	9		4
1			★					3
7		4	9	5	6	2		
6		7					★	
9		5	7	2	4			
	2				9	7	4	

□ + □ + □ = □

ŠILUVOS ATLAIDAI

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje

Rugsėjo 4-12 dienomis

Šv. Mišios 11:00 val. ryte

Nativity BVM Church
6812 S. Washtenaw Ave • Chicago, IL 60629

SKELBIMAMS
Pasiteirauti tel. 773-585-9500
skelbimai@draugas.org

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SAJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai
Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

- Atlantic Express Centrinis Ofisas**
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000
- Rūta**
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882
- Eurus Deli**
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290
- Biomed**
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676
- Royal Petal**
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339
- Excel Insurance**
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700
- Romanian American Network**
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710
- Graniter**
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838
- Harvest Fresh**
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331
- Real Exteriors**
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155
- Lithuanian Plaza**
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866
- Gales Caves**
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701
- Kunigaiškių Užėja**
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622
- Biomed 2**
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430
- Kalyva**
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766
- Continental USA**
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770
- Ina Stankevičienė**
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

SUBSCRIBE
Receive **BOTH!**
ONE YEAR DRAUGAS NEWS
12 ISSUES
LITHUANIAN HERITAGE
6 ISSUES
\$45 mailed \$30 internet only

DRAUGAS NEWS
LITHUANIAN WORLD WIDE NEWS IN ENGLISH

My Paper – My Friend
My link to LITHUANIA!
www.draugas.org/news

LITHUANIAN HERITAGE
MAGAZINE IN ENGLISH
A supplement mailed separately

Augalų pasaulio įdomybės

* Susidarius tinkamoms sąlygoms, piktžolės per parą gali paaugti net iki 3 cm. Piktžolių sėklos, patekusios į nepalankias sąlygas, gali išlikti daigios net 7–10 metų, taip pat lieka daigios net pabuvusios gyvulių skrandyje.

* Seniausias žemėje augalas laikomas vandenyje augančios gigantiškos Viduržemio jūros jūržolės (*Posidonia oceanica*). Mokslininkai, atlikę DNR analizę, teigia, kad jų amžius siekia apie 200 tūkst. metų. Jūržolės nuolatos išleidžia naujus ūglius, nors ir plinta nepaprastai lėtai, tačiau padengia didžiulius vandenyno dugno plotus, iš kurių ir semiasi maistingų medžiagų.

* Gausiausia augalų šeima – orchidėjų – sudaro nuo 17 iki 30 tūkstančių augalų rūšių. Pietų Amerikoje auga augalas „*Chevreulia stolonifera*“, kurių sėklas vėjas gali nunešti daugiau nei 7,5 tūkstančio kilometrų.

Pasaulyje priskaičiuojama tūkstančiai orchidėjų rūšių.

Prieskoniai ne tik maistui, bet ir sveikatai.

Krapai – vienas iš mėgstamiausių lietuvių prieskonių.

* Pasaulyje prieskoniniais laikomų augalų yra daugiau kaip 1 000 rūšių, bet iš jų labai dažnai vartojamų ir visame pasaulyje populiarių prieskoninių augalų yra tik apie 150 rūšių. Lietuvoje savaime auga beveik 50 rūšių prieskoninių augalų (iš jų bene populiariausi kmynai), antra tiek jų auginama daržuose bei soduose. Apskritai mūsų virtuvėje svarbiausiais laikoma apie 20 rūšių prieskonių. Manoma, kad kmynai yra seniausias pasaulyje rastas naudojamas

prieskonis. Daugiau nei 5000 metų senumo gyvenvietėse buvo surastos kmynų sėklos.

* Citrininis, miško, daržo čiobrelis... Koks dar gali būti? Pasirodo, kad egzistuoja apie 350 čiobrelių rūšių. Teigiama, kad čiobrelių kvapas stimuliuoja intelektą.

* Nuo neatmenamų laikų laukinė gražgarstė (rucola, arugula) augo kaip piktžolė visoje Europos teritorijoje iki pat Tolimųjų Rytų.

* Garsusis senosios Helados (dabartinės Graikijos) poetas Hesiodas savo mituose pasakoja, jog meilės ir grožio deivė Afroditė, gimusi iš baltų jūros putų, kilo iš jūros kūną prisidengusi kvapniosiomis rozmarino šakelėmis. Rozmarinai užauga iki 2 m aukščio.

* Viduramžiais svogūnai buvo vartojami kaip priešnuodis, įkandus pasiutusiam šuniui. Krapai buvo naudojami apsaugoti nuo raganų. Bazilikų puokštelės simbolizavo kvietimą meilės žaidimams.

* Kardamonas pavadintas vieno Indijos kalnagūbrio vardu.

* Paprikos vidurinėje Meksikoje buvo naudojamos jau prieš 7000 metų. Kai Kristupas Kolumbas XV amžiuje šiuos prieskonius atsivežė į Europą, jų vertė prilygo sidabru.

* Cinamonas renkamas per lietaus sezoną – gegužės – spalio mėnesiais, kai žievę nesunku nulupti nuo medžio.

* Viduramžiais grėsė bausmė už šafrano klastojimą. Kadangi šis vertingas prieskonis, gaunamas iš daržinio kroko purkų, buvo tris kartus brangesnis už pipirus, jį dažnai klastodavo. 1357 metais Niurnberge atsirado valdiški „šafrano prižiūrėtojai“ vadinamieji maisto produktų kontrolieriai, kurių vienišelis darbas buvo testuoti šafranus. Beje, šafranas iki šiol yra brangiausias pasaulyje prieskonis, nes siūlelio formos tikrojo kroko žiedų purkos sveria tik po 10 miligramų. Vienam kilogramui šafrano žaliavos reikia apie 150–200 tūkstančių žiedų. Prieskonio kilmės šalys – Iranas, Turkija, Graikija, Ispanija.

* Visiems gerai pažįstama valgomoji bulvė yra priskiriama prie nuodingųjų augalų – užkrintus bulvių lapų arba uogų galima apsinuodyti, taip pat galima apsinuodyti ir pažaliavusiais bulvės gumbais ir juose atsirandančiu alkaloidu solaninu.

* Egzistuoja augalas (*Nepenthes spathulata*), kuris tiesiogine prasme minta graužikais. Nesvarbu, pelės ar žiurkės – augalas pajėgia suvirškinti net jų dantis ir kaulus. Augalo kamienas gali išaugti iki 5 metrų, o viršutinio žiedo taurės-gaudyklės aukštis siekia apie 30 cm. Į slidžią, burnos gleivinę primenantį žiedo taurės vidų pakliuvęs padaras žūva dėl išsekimo, o vėliau būna suvirškinamas enzimų.

* Kad pritrauktų grobį, plėšrieji augalai (ypač medžiojantys vabzdžius) paprastai būna spalvingi. Augalai prisitaikė prie tokio išlikimo būdo, nes tose vietovėse, kur jie auga, dirva stokoja maistingųjų medžiagų.

Esama duomenų, kad vabzdžiaėdžio augalo jautriojo musėkauto (lot. *Dionaea muscipula*) protėvis, augęs maždaug prieš 15 milijonų metų, buvo didžiausias žinomas mėšėdis augalas Žemėje. Jis buvo toks galingas, kad lengvai suvirškintų žmogų.

* XVII a. tulpių svogūnėliai buvo vertingesni už auksą.

* Botanikai apelsinmedžio vaisius linkę priskirti prie uogų. Pasirodo apelsinų minkštimas dažniausiai dalinamas į 10 dalių. Apelsinai – ketvirtas pagal populiarumą vaisius pasaulyje. Apelsinų sultys – populiariausios iš visų sulčių. Apelsinai duoda didžiausią derlių iš visų citrusinių vaisių.

* Pasaulyje egzistuoja daugiau kaip 600 apelsinų rūšių.

Nepenthes spathulata – augalas, mintantis gyvūnais.

XV a. šis žmogus būtų buvęs labai turtingas.

Coco del mer – didžiausia pasaulyje sėkla.

* Pistacijos yra skinamos dažniausiai naktį, nes saulėtomis dienomis medžiai skleidžia svaiginantį kvapą. Ilgai būnant šalia pistacijų medžių, jie gali sukelti galvos skausmą. Pistacijos yra vienas iš dviejų riešutų (migdolai ir pistacijos), paminėtų Biblijoje. Sakoma, kad kabančiuose Babilono soduose augo būtent pistacijų medžiai. Kinijoje pistacijos simbolizuoja sveikatą, sėkmę ir laimę, todėl dažnai kinai jų dovanuoja per Naujuosius metus. Irane pistacijos vadinamos „laimingu riešutu“ ar tiesiog laimės riešutais.

* Seišelių riešutas arba jūros kokosas (*Coco de Mer*, Seišelinė *lodoicė*) yra vaisius, turintis didžiausią sėklą pasaulyje. Subrendusios sėklos sveria iki 17,6 kg!. Šis vaisius auga labai ilgai – subręsta per 6–7 metus, prinoksta per 2 metus. *Lodoicė* auginama kaip dekoratyvinis augalas, vaisiai naudojami Ajurvedoje, kinų liaudies medicinoje. Dėl neįprastos vaisių išvaizdos, primenančios moters sėdmenis, jie laikyti magiškų galių turinčiais daiktais.

* Pirmuosius vaisius sibiriniai kedrai pradeda brandinti tik keturiasdešimtaisiais augimo metais. Iš sibirinio kedro medienos pagamintose spintose nesusiviešia kandys ir kitokie vabzdžiai kenkėjai.

Egipte sibirinis kedras laikytas amžinos gyvybės simboliu, o Babilone – nemirtingumo jėga.

* 1981 metais Kinijoje buvo priimtas įstatymas, kuriuo reikalaujama, jog kasmet kiekvienas vyras nei 11 metų kinas pasodintų bent po vieną medį.

Parengta pagal internetinę spaudą

Danutės Dutton atminimo įamžinimas

Danutė Dutton

Danutės (Koncytės) Dutton draugai Michigano valstijoje bendromis pastangomis įrengė memorialinį suolėlį jos atminimui. Suolelis stovės atnaujintame Union Pier miestelio centre, priešais parduotuvę, kurios savininkė Danutė buvo daugiau kaip 15 metų.

Ši parduotuvė buvo bendruomenės susitikimų vieta. Išdidi lietuvė, Danutė nenuilstamai propagavo kultūrą. Jos šiltas ir svetingas būdas, nesibaigianti parama telkiant Union Pier bendruomenę, bus įamžinti tokiu būdu. Šis suolelis tebus nauja susitikimų vieta ir priminimas visiems jos draugams, kiek daug gero ji padarė Union Pier.

Suolelio dedikacijos iškilmės vyks sekmadienį, rugpjūčio 15 d., 5 val. p. p. (EST) Red Arrow Highway ir Townline Rd. sankryžoje. Aukas galima siųsti iki rugpjūčio 10 d. „Donna Dutton Fund“; P.O. Box 364; Union Pier, Michigan, 49129.

draugas.org/mirties

DRAUGAS

Seniausias lietuviškas laikraštis pasaulyje

Leidžiamas nuo 1909 m.

Sužinokite vienas apie kitą

Susipažinkite su lietuviška veikla – nuo vandenyno iki vandenyno
XXI a. „Draugas“ – laikraštis jums!

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 120 dol.

pusmečiui – 65 dol.

internetinė (pdf) metams – 90 dol.

3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.

Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekį siųskite:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd. St.,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-585-9500 www.draugas.org

A † A

EDVARDAS J. SAKALAUSKAS

Mirė š. m. liepos 7 d., sulaukęs 81 metų.

Gimė 1940 m. kovo 17 d. Skuode, Lietuvoje.

Gyveno Ellicott City, MD, anksčiau Čikagoje.

Nuliūdę liko: žmona Emilija, dukros Lina ir Daina.

Šv. Mišios už a. a. Edvardą bus aukojamos ketvirtadienį, rugpjūčio 26 d. 10 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuliūdusi šeima

Žemišką kelionę užbaigė

A † A

DALIA M. DZIKAS

(1940–2021)

Nuoširdžiai užjaučiame dukrą RIMĄ GALLAGHER ir jos vyrą JOHN (Stafford, VA), sūnų SAULIŲ ir jo žmoną IRENE (Bristol, CT), seserį LAIMĄ LILEIKA (Boynton Beach, FL), anūkes DANIELLE MAXHAM, SARA GALLAGHER, ANASTASIA DZIKAS, SOPHIA DZIKAS.

Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą. Liūdime kartu.

Hartford, CT lietuvių bendruomenė

Mirus

A † A

ELENAI RAČKAUSKIENEI

nuoširdžiai užjaučiame sūnų ANDRIŲ ir dukrą VIKTORIJĄ, gimines ir artimuosius.

Lituanistikos tyrimo centro darbuotojai

Žymenį

„Geriausios laidojimo paslaugos“

Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois

(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

EARLY TICKET PURCHASE \$15 TICKETS AT ENTRY \$20

CELEBRATING LITHUANIAN HERITAGE

Youth 13-18 – \$10 80 yrs. Children under 12 – FREE

Sunday - September 12 - 1:00 p.m. - 5:00 p.m.

30 yrs

40 yrs

60 yrs

45 yrs

70 yrs

10 yrs

FriendshipGardens.org
2055 E. US HWY 12 - Michigan City, IN - 219-878-9885

Let's celebrate our Lithuanian Heritage and the organizations that keep the Lithuanian spirit alive. A combined 380 years of dedication and love of being Lithuanian is being passed on to future generations. ENTERTAINMENT, MUSIC, LITHUANIAN FOOD will fill your senses throughout the afternoon.

For information email Rima Binder: Rimabinder@comcast.

KNIGHTS OF LITHUANIA COUNCIL #144

LITHUANIAN DAYS 2021

AUG 14-15

108th Year!

FOOD-ENTERTAINMENT-VENDORS

Admission: \$10 one day \$15 two days
Saturday 11am - 6pm
Sunday 12pm - 5pm

CATALPA GROVE at Lakewood Park
 26 Park Ave., Barnesville, PA

 LITHUANIAN DAYS 2021

All Proceeds Benefit Lithuanian Charities

Lietuvių Fondas ieško plėtros koordinatoriaus (-ės)

Lietuvių Fondas (LF), pelno nesiekianti organizacija, finansiškai remia lietuvių ir lietuviškų vertybių išlaikymą ir stiprinimą. Siekiant padidinti tolimesnę LF paramos įtaką ir poveikį, LF ieško Plėtros koordinatoriaus (-ės) LF Strateginio plėtros plano įgyvendinimui.

Darbo pobūdis: per įvairias viešųjų ryšių iniciatyvas didinti naujų LF narių, aukotojų ir rėmėjų skaičių, ieškoti kitų donorystės būdų, viešinti organizacijos vardo žinomumą ir išskirtinumą.

Darbo aprašymą (anglų kalba) rasite LF tinklalapyje: www.lithuanian-foundation.org/LT/apie-lf/darbo-pasiulymas/

Gyvenimo aprašymą siųsti adresu:
admin@lithfund.org

1YR - 0.75 % APY+

2YR - 1.00 % APY+

*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD

**MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING**

310.828.7095 | info@clcu.org

www.clcu.org

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

**Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS**
4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com

Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Investiciniai fondai • Testamentai ir palikimai • Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

www.draugofondas.org

SKELBIMAMS

Pasiteirauti tel. 773-585-9500
skelbimai@draugas.org

Lithuanian Federal Credit Union

www.taupaboston.com (617) 269-1450

Membership open to Lithuanians in the U.S.A.
All deposits insured to \$250,000 by NCUA

GET YOUR TAUPA
MASTERCARD

- 9.96% rate
- Reward points
- No expiration dates
- No annual fee
- Free balance transfer
- 0% interest for 3 months

apply online

GET YOUR AMBER CARD

Get the power to manage your money and make purchases anytime with our TAUPA AMBER debit card.

With free ATM access at all NYCE, Plus and Pulse locations and MasterCard purchasing convenience, our cards put financial control in your fingertips.

apply online

Products and Services

- Savings + Checking Accounts
- CD's + Loans
- Credit Cards (MasterCard)
- International Wires + Notary

Debit Card

- Free online banking
- Free bill pay
- Reward points
- No annual fee

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government.

http://draugokalendarius.org